

Iškilmingas Medininkų tragedijos 15-ųjų metinių minėjimas Antakalnio kapinėse žuvusiųjų amžino poilsio vietoje.

www.president.lt

BET KOKS TEISINIS PAŽEIDIMAS GALI SUŽLUGDYTI “MAŽEIKIŲ NAFTOS” SANDORĮ

Vilnius, rugpjūčio 9 d. (ELTA). Nutrūkęs naftos tiekimas vamzdynais neturi jokios įtakos “PKN Orlen” planams, ir “Mažeikių naftos” pirkimo sandoris toliau vyksta sėkmingai. Tai ūkio ministrui Vytui Navickui užtikrino “Mažeikių naftą” perkančio lenkų koncerno “PKN Orlen” viceprezidentas Cezaris Filipovičius.

Pasak ministro V. Navicko, pasikeitus Lietuvos vyriausybei buvo svarbu susitikti su “PKN Orlen” vadovybe, užmegzti kontaktus ir iš naujo suderinti pozicijas. V. Navicko teigimu, susitikime kalbėta apie vamzdyno avariją Rusijoje, aptarti teisiniai procesai, susiję su “Mažeikių naftos” pirkimu.

C. Filipovičius pabrėžė, kad šis susitikimas nesusijęs su vamzdyno avarija, nes buvo suplanuotas dar prieš jai įvykstant.

“PKN Orlen” viceprezidentas V. Navickui pranešė, jog

“PKN Orlen” jau įteikė Europos Komisijai visus reikalingus dokumentus, kad leidimas įsigyti “Mažeikių naftą” būtų išduotas kuo greičiau. Lenkijos koncerno atstovai tikisi, jog sandoris turėtų būti baigtas spalio mėnesį.

C. Filipovičiaus teigimu, Lenkijos koncernas šiuo metu dar negali užtikrinti pastovaus naftos tiekimo į Mažeikius, kadangi EK įstatymai draudžia “PKN Orlen” kaip nors kištis į “Mažeikių naftos” veiklą, kol nebaigtos bendrovės įsigijimo procedūros. “Turime elgtis labai atsargiai, kadangi dėl “Mažeikių naftos” mes konkuravome su Rusijos kompanijomis. Jeigu padarytume kokį nors teisinį pažeidimą, rusai gali į jį sureaguoti, ir sandoris žlugtų”, - aiškino “PKN Orlen” viceprezidentas.

Tačiau C. Filipovičius užtikrino, kad tik pasibaigus sandomiui, naftos tiekimas Lietuvai

bus garantuotas. “Jei neveiks vamzdynai, ieškosime alternatyvių apsirūpinimo nafta būdų”, - teigė C. Filipovičius. Pasak jo, tiekimas vamzdynais turi būti atnaujintas, nes užsitęsęs tokiai situacijai, daugelis Europos naftos bendrovių gali imti ieškoti kitų būdų apsirūpinti nafta, o Rusijos naftos tiekėjams tai būtų nenaudinga.

Kas bus “Mažeikių naftos” tiekėjas pardavus bendrovę, C. Filipovičius pasakyti negalėjo.

“Pagal Europos Komisijos įstatymus, mes esame tik potencialus būsimas “Mažeikių naftos” savininkas, todėl yra draudžiamos bet kokios derybos, kol galutinai nesibaigė sandomis”, - teigė jis. Paklaustas, ar nemano, jog nutrūkęs naftos tiekimas yra politinis spaudimas siekiant sužlugdyti sandomį, sakė, jog nėra jokių duomenų, kad nutrūkusio naftos tiekimo priežastys yra kitos nei vamzdyno avarija.

spaudai tuo metu pažymėjo, kad “prezidentas neduoda viešo atsakymo į privačią korespondenciją”.

Kalbėdamas apie G.W.Bush Irano prezidentas pareiškė, jog šis “tiki, kad galia kyla iš atominių kovinių galvučių jo arsenale. Bombos laikai praėjo, jie liko praeityje. Dabar atėjo laikas minčiai, dialogui, kultūrų tarpusavio mainams”, - pažymėjo jis. M.Ahmadinejad pasmerkė Vašingtoną už tai, jog jis, neatsižvelgdamas į Teherano pastangas politinėmis priemonėmis sureguliuoti prob-

Į LIETUVĄ ATVYKO NAUJASIS JAV AMBASADORIUS

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (ELTA). Kadenciją Lietuvoje baigusį Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorių Stephen D. Mull pakeis paskirtasis JAV ambasadorius Lietuvos Respublikoje John A. Cloud.

Rugpjūčio 17 d. ambasadorius įteiks skiriamuosius raštus Lietuvos vadovui Valdui Adamkui.

Ankstesnis JAV pasiuntinys Lietuvoje S. Mull taps JAV valstybės departamento pareigūnu.

JAV Senatas J. Cloud JAV ambasadoriumi Lietuvoje paskyrė 2006 m. gegužės 26 d. Liepos 18 d. jo priesaiką priėmė JAV valstybės sekretorė

Condoleezza Rice. Jis yra JAV užsienio tarnybos karjeros diplomatas, anksčiau dirbęs JAV misijose Vokietijoje ir Lenkijoje ambasadoriaus pavaduotoju.

Taip pat jis yra dirbęs specialiuoju prezidento padėjėju ir vyresnioju tarptautinės ekonomikos ir nacionalinio saugumo tarybos direktoriumi bei ekonomikos patarėju JAV ambasadoje Bonoje, Vokietijoje.

Naujasis JAV pasiuntinys Lietuvoje bakalauro laipsnį yra įgijęs Conecticut universitete, tarptautinių santykių magistro laipsnį - George Washington universitete.

RUSIJOS DELEGACIJA IŠĖJO IŠ SALĖS

Vilnius, rugpjūčio 9 d. Rusijos delegacija, atvykusi į derybas dėl galimybės optimizuoti geležinkelio tarifus kroviniams į Karaliaučiaus ir Klaipėdos uostus, atsisakė pasirašyti protokolą ir išėjo iš derybų salės, pranešė Susisiekimo ministerija. “Turėjom galimybę surasti visom pusėms priimtina sprendimą. Deja, ekspertams nepavyko suderinti sąlygų, kurios tenkintų visas tris šalis. Rusijos derybininkai siūlė mažinti tarifus tik kalio trąšų kroviniui iš Baltarusijos į Karaliaučių ir atsisakė derėtis dėl krovinių vežimo sąlygų Klaipėdos kryptimi”, - sakė Lietuvos delegacijos vadovas, Susisiekimo ministerijos sekretorius Arvydas Vaitkus.

Rugpjūčio 8-9 dienomis Susisiekimo ministerijoje vyko Lietuvos susisiekimo ministerijos, Baltarusijos transporto ir komunikacijų ministerijos bei Rusijos transporto ministerijos ekspertų trišalis susitikimas, kuriame buvo

svarstomi trijų šalių siūlymai dėl tranzitinių krovinių vežimo geležinkeliais tarifų.

Rusijos ekspertai vienašališkai prašė sumažinti per pusę krovinių vežimo į Karaliaučių tarifus. Lietuvos pusė sutiko svarstyti šį klausimą atsižvelgiant į 2005 metais pasirašyto 2K projekto, numatančio siekti abipusiai palankių tarifų geležinkelio kroviniams į Karaliaučių ir Klaipėdą, nuostatas.

Pasak A. Vaitkaus, derybos su Rusija dėl geležinkelio tarifų tęsiasi jau šešerius metus, o derybų tikslas - susitarti dėl lygių teisių.

Šiuo metu Rusija taiko kroviniams, gabenamiems į Klaipėdos uostą, diskriminacinius tarifus – 2-3 kartus didesnius, nei kroviniams per Lietuvą į Karaliaučių.

Derybos geležinkelio krovinių tarifų bus tęsiamos šių metų spalio mėnesį Lietuvos ir Rusijos tarpvyriausybinių mišrios komisijos darbo grupių posėdyje.

IRANO PREZIDENTAS KRITIKUOJA PREZIDENTO POLITIKĄ

Irano prezidentas Mahmoud Ahmadinejad pasikalbėjime Amerikos televizijos kompanijai CBS sukritikavo JAV vadovo George W.Bush strategiją dėl Teherano branduolinės programos.

M.Ahmadinejad paragino JAV “pakeisti elgesį”, apkaltino jas mėginimais kurti imperiją ir apgailestavo, kad Baltųjų rūmų vadovas neatsakė į jo 18 puslapių laišką, pasiųstą jam gegužę. “Aš norėjau atverti langą į šviesą, kad prezidentas galėtų

pažvelgti į pasaulį iš kitos perspektyvos”, - sakė jis.

“Prašyčiau, pone, perduoti jam šią žinią, - sakė M.Ahmadinejad. - Tie, kurie atsisako priimti kvietimą, nebaigs geruoju ir neturės gero likimo... Visame pasaulyje kasdien didėja neapykanta šiam prezidentui”. Nors JAV ir pažymėjo šio beprecedenčio žingsnio gavimo svarbą, jos neatsiuntė atsakymo į laišką, kuriame buvo smarkiai kritikuojama Vašingtono politika. Baltųjų rūmų atstovas

lemas, susijusias su Irano atominė programa, ir nesulaukęs atsakymo iš Irano, pasiekė, kad liepos 31 dieną būtų priimta nauja JT Saugumo Tarybos rezoliucija, reikalaujanti iki rugpjūčio 31 dienos sustabdyti urano sodrinimo darbus. “Pažiūrėkite, kai jie iš aukšto kalba su mano tauta... Jie nori sukurti imperiją, nenori gyventi taikoje su kitomis tautomis, - sakė Irano prezidentas. “JAV vyriausybė, pone, man tai visiškai aišku, turi pakeisti savo elgesį. Jeigu ji tai padarys, visas problemas bus galima išspręsti”, - sakė jis.

Izraelis paprašė JAV prezidento administracijos paskubinti trumpojo nuotolio gyvajai jėgai naikinti skirtų raketų, užtaisomų kasetiniais šaudmenimis, tiekimą. Šiomis raketomis Izraelis ketina bombarduoti “Hezbollah” raketų paleidimo vietas Libane, pranešė laikraštis *The New York Times*.

Remdamasis dviem JAV pareigūnais laikraštis rašo, kad prašymas atsiųsti raketų M-26 turėtų greitai būti patenkintas. Šios “Katiušos” tipo raketos, paleidžiamos kai reikalinga užtvieriamoji ugnis.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Prezidentas Valdas Adamkus neslepia, kad su gerokai aptrupėjusia komanda dirbti darosi sunku, tačiau patarėjų būrį naujais žmonėmis žada papildyti tik mėnesio pabaigoje. Kiek gausiu pozicijų, - paklaustas, kiek jo komandoje bus naujų patarėjų, sakė valstybės vadovas. - Man trūksta žmonių. Bet dirbame su tuo, ką turime. Kartais nepakeliame galvos nuo aštuonių iki penkių, bet savo darbą atliekame. Tikiuosi, kad iki mėnesio pabaigos gausime papildomų pajėgumų ir galėsime dirbti normaliai", - vylėsi prezidentas.

Liepos pabaigoje V. Adamkus pareiškė, kad rudenio pabaigoje jo komandos laukia nemažos permainos. Jis teigė keisiantis Vidaus politikos ir Teisės departamento sudėtį.

Prieš tris mėnesius nuo gaisro nukutėjusiems Švėkšnos gyventojams pradėti mokėti Vyriausybės skirti ir per labdaros akciją suaukoti pinigai. Dienraštis Lietuvos žinios“ praneša, kad labiausiai nukentėjusiems gyventojams paskirstyta daugiau kaip 350 tūkstančių litų. Iš viso buvo suaukota per 600 tūkstančių, Vyriausybė skyrė per 100 tūkstančių litų. Gegužę per gaisrą Švėkšnoje sudegė penki gyvenamieji namai ir ūkiniai pastatai. Septynios šeimos liko be pastogės.

Vilniaus meras pasijuto turįs dievišką galią. Politikas, verslininkas, o gal - kunigas? Vilniaus meras Artūras Zuokas niekaip neišsirenka savo tikrojo pašaukimo šiame gyvenime, rašoma Lietuvos ryto priede Sostinė. A.Zuokas visiškai rimtai svarsto tuokti jaunavedžius - vienai jungtuvų ceremonijai meras jau vadovavo. Liepos pabaigoje jis sutuokė už diplomato ištėkėjusią buvusią savivaldybės Viešųjų ryšių tarnybos vedėją Ievą Bučinskaitę. Tačiau netrukus mero sutuoktų porų pagausės. Apie planus vadovauti tuoktuvų ceremonijoms A.Zuokas viešai paskelbė savo dienoraštyje internete. Teigiama, kad meras jaunavedžius tuoks Rotušėje.

Generalinis prokuroras Algimantas Valantinas Lietuvos radiui patvirtino, kad pradės tarnybinių patikrinimų dėl Pasvalio prokuroro Rimo Antanavičiaus, kuris būdamas neblaivus sukėlė avariją. A.Valantino teigimu, pagal įstatymą, prokuroras negali būti patrauktas administracinėn atsakomybėn, todėl tik generalinis prokuroras turi teisę atlikti tarnybinių patikrinimų dėl prasižengusio prokuroro.

Valstybės vadovas Valdas Adamkus atleido iš darbo Klaipėdos apygardos teismo teisėją Algirdą Baužą. Nors visa šalies žiniasklaida trimitavo apie šio susikompromitavusio Temidės tarno "turiningą" laisvalaikį, atsisakyti pareigų jam pavyko savo noru. Vakar Klaipėdos apygardos teismo pirmininkas Algirdas Gailiūnas patvirtino, kad jo vadovaujamo teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas 50-metis Algirdas Bauža nuo rugpjūčio 22-osios atleidžiamas iš pareigų. Tai savo dekretu padarė šalies prezidentas Valdas Adamkus. Pastarajam pasirašyti dekretą patarė Teisėjų taryba.

Bėglys nesugrįžo, nes bijo kalėjimo. Tokią žinią iš Maskvos parvežė dar viena V.Uspaskicho užtarėja. Praėjusią savaitę V.Uspaskichą Maskvoje aplankė europarlamentarė Ona Juknevičienė. Po prokurorų Darbo partijai pareikštų įtarimų Rusijoje užsibuvusio ir iš partijos vadų atsistatydinusio Viktoro Uspaskich artimiausiuose planuose vizitų į Lietuvą nėra. Su buvusiu politinės jėgos vedliu susitikusi europarlamentarė, Darbo partijos narė Ona Juknevičienė teigia, kad politikas nenori sugrįžti, nes bijo būti patupdytas už grotų. "Neminėjo, iš kur gavo tokią informaciją, jis tik pasakė: "Turiu informaciją, kad mane planavo pasodinti, jeigu aš grįžčiau", - prisiminė Europos Parlamento narė.

Ties Juodkrante kelis tūkstančius lizdų susisukusi sparnuotųjų siaubūnų kolonija ir toliau plečiasi, o jų ekspansija skundžiasi jau ne tik vietiniai gyventojai ir žvejai, bet ir iš kitų šalies miestų į Neringą vasaroti atvykę poilsiautojai. Deja, vieningos pozicijos unikalią Kuršių nerijos gamtą niokojančių ir vietinių žvejų laimikius suėdančių kormoranų atžvilgiu nėra. Garsus ornitologas, Suomijos garbės konsulas Klaipėdoje Kristeris Kastrenas priklauso kormoranų naikinimui nepritarančiųjų asmenų grupei. Garbės konsulo duomenimis, netrukus labiausiai šiais paukščiais nepatenkintieji galės atsipūsti - po dviejų savaičių kormoranai skris žiemoti į svečias šalis. Į Kuršių neriją jie turėtų sugrįžti tik kitų metų kovą. O tada, matyt, diskusijos dėl kormoranų žalos vėl atsinaujins. Kol Juodkrantę neištiks katastrofa.

Valstybinė mokesčių inspekcija (VMI) ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba (FNTT) nustatė dar vieną atlyginimų mokėjimo vokeliuose atvejį. Pagal gautą informaciją Vilniaus apskrities VMI specialistai kartu su FNTT Vilniaus apskrities skyriaus pareigūnais patikrino vieną sostinės bendrovės statybietę. Įtarimai, kad bendrovėje atlyginimai išmokami vokeliuose, pasitvirtino.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

IZRAELIS NEPRITARS JOKIAM JT PLANUI

Izraelis rugpjūčio 11 d. informavo Jungtines Valstijas automatiškai neprtarsiantis jokiai Jungtinių Tautų (JT) rezoliucijai, kuria tikimasi sustabdyti karinius veiksmus Libane, pranešė Izraelio televizija.

Pasak televizijos kanalo "Channel 10", Izraelio užsienio reikalų ministrė Tzipi Livni kalbėjo telefonu su JAV valstybės sekretore Condoleezza Rice ir pasakė jai, jog negalima "iš anksto tikėtis" Izraelio sutikimo Jungtinėse Tautose rengiamai rezoliucijai.

Užsienio reikalų ministerijos atstovas spaudai Mark Regev, paklaustas apie šį pareiškimą, atsakė: "Kol kas negaliu to patvirtinti".

Izraelis patvirtino karinių veiksmų Libane plėtrą, tačiau sustabdė ją, suteikdamas daugiau laiko diplomatinėms pastangoms.

Šaltiniai politinėse struktūrose sakė, kad Izraelis reikalauja šiek tiek pakeisti rezoliuciją, taip pat įtraukti sąlygą, kad Izraelio kariai bus išvesti iš Libano tik tuomet, kai čia atvyks taikos palaikymo pajėgos. Izraelis nori, kad rezoliucijoje būtų aiškiai nurodyta, kaip bus įvestas embargas, užkirsiantis kelią "Hezbollah" įsivežti naujų ginklų. Delfi

SULAIKYTŲ BRITANIJOS TERORISTŲ TURTAS AREŠTUOTAS

Didžioji Britanija įvardijo 19 asmenų, kurie, kaip įtariama, dalyvavo sąmoksle susprogdinti į Ameriką skrendančius lėktuvus, ir nurodė išaldyti jų sąskaitas. Anglijos bankas, pakludamas vyriausybės nurodymams, išspausdino 19-os įtariamųjų vardus ir pavardes, tačiau teigė, kad paviėšinti jų lėšas būtų nelegalu.

Šis sąrašas suteikia pirmąsias detales apie įtariamuosius, susijusius su minėtu sąmoksliu. Policija nurodė, kad sąmokslininkai planavo surengti kelias savižudžių sprogdintojų atakas, į lėktuvus įsinešdami chemines bombas, atrodančias kaip gėrimai.

Suimtieji yra nuo 17 iki 35 metų amžiaus ir gyveno Rytų Londone, pietrytiniame Hai Vikomo mieste ir antrajame pagal dydį Britanijos Birminghamo mieste. Policija per šiuose miestuose sulaikė iš viso 24 asmenis. Pačiame atostogų įkarštyje išaiškintas sąmokslas sukėlė chaosą Britanijos oro uostuose, kur buvo atšaukta šimtai skrydžių ir imtasi griež-

Vakarų vadai šoka pagal Rusijos vado muziką. Reuters žinių agentūros nuotraukoje D. Britanijos min. pirmininkas Tony Blair apsikabinęs Rusijos prezidentą Vladimir Putin G-8 konferencijoje St. Peterburge, kurią spauda pavadino Vladimir triumfu, o JAV prez. George Bush pareiškė: "Aš jau sakiau, kad Rusijoje egzistuoja rusiško stiliaus demokratija".

IZRAELIO ARMIJAI ĮSAKYTA RUOŠTIS KARUI LIBANO TERITORIJOS GILUMOJE

Izraelio vyriausybės vadovas Ehud Olmert įsakė parengti armiją sausumos operacijai Libano teritorijos gilumoje, praneša Izraelio laikraščio Yedioth Ahronoth internetinė versija.

"Premjeras Ehud Olmert ir gynybos ministras Amir Amir Peretz išleido įsakymą rengtis sausumos operacijai Libano teritorijos gilumoje, kaip numatyta priimtame saugumo tarybos nutarime", - teigiama tinklalapyje.

Izraelio saugumo taryba patvirtino įsakymą plėsti sausumos kariuomenės puolamuosius veiksmus Libane, kad "Hezbollah" partizanams būtų

sudotas dar stipresnis smūgis ir jie nebegalėtų leisti raketas į Izraelio teritoriją.

Nepatenkinto JT derybomis E.Olmert sprendimas buvo paskelbtas netrukus po JAV ir Britanijos ambasadorių Jungtinėse Tautose pareiškimo, jog Saugumo Taryba jau visiškai priartėjo prie rezolucijos, kuri padėtų nutraukti jau mėnesį trunkantį karą.

Per Izraelio televiziją rodomi Izraelio tankų daliniai, pasirengę vykdyti Izraelio saugumo tarybos patvirtintus premjero įsakymą veržtis į Libaną iki Litanio upės, esančios už 20 km nuo Izraelio sienos.

Delfi

tų saugumo priemonių.

Pavojaus laipsnis iki "kritinio" - aukščiausio iš penkių galimų - rugpjūčio 10 d. buvo padidintas pirmą kartą. Toks sprendimas buvo priimtas po to, kai policija paskelbė atskleidusi įtariamą sąmokslą surengti "neįsivaizduojamo masto" žudynes. "Kritinis laipsnis" reiškia, kad atakos tikimasi tuoj pat, rašoma britų vidaus saugumo tarnybos MI5 interneto svetainėje.

Kaip prevencinė priemonė ir toliau galios aukščiausio laipsnio pavojaus padėtis, rugpjūčio 11 d. sakė vidaus reikalų sekretorius John Reid. Delfi

Pakistano pareigūnai pareiškė turintys pagrindo manyti, kad Jungtinėje Karalystėje atskleistame teroristų sąmoksle dalyvavo Afganistane veikiančios "al Qaeda" tinklo nariai ir identifikavo pagrindinį įtariamąjį. "Pagrindinis sulaikytas asmuo yra Britanijos pilietis Rashid Rauf, - sakoma Pakistano užsienio ministerijos pareiškime. - Yra požymių, kurie patvirtina ryšius su Afganistane veikiančia "al Qaeda". R.Rauf buvo suimtas Pakistane, pažymėjo užsienio reikalų ministras Tasnim Aslam, bet nenurodė, kadai tai buvo padaryta.

Delfi

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija “Viltis”, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KOMUNISTŲ REŽIMAS, KAIP IR NACIŲ,
PRIVALO BŪTI PASMERKTAS

Briuselyje vyko Europos Parlamento tarptautinė konferencija, kurios tikslas buvo – atskleisti neseniai į tą Sąjungą priimtų valstybių istoriją, kuri mažai žinoma Vakarų pasaulyje, arba apie tai tylima, nenorint pykinti Rusijos, kuri yra išvysčiusi propagandą prieš Baltijos valstybes.

Tą konferenciją rengė Europos liaudies partijos taryba, o programos vienu rengėju buvo prof. Vytautas Landsbergis. Konferencijos pradžios žodyje Baltijos Europos grupės pirmininkas Christopher Beazley pareiškė, jog Baltijos kraštų istorija yra visos Europos istorijos dalis ir nebus darnaus sutarimo tarp Europos Sąjungos valstybių, jeigu bus **ir toliau** ignoruojami žiaurūs tų valstybių istoriniai faktai. Europos Sąjunga turi gerus ryšius su dabartine Rusija, bet negalima, kad būtų neigiami vykdytos okupacijos faktai. Konferencijoje dalyvavo Baltijos kraštų delegacijos ir kitų Rytų Europos valstybių atstovai bei daug žiniasklaidos atstovų. Atstovai pareiškė bendru sutarimu, kad komunistų režimas, kaip ir nacių, turi būti viešai pasmerktas. Visų pareiškimų čia neįmanoma paskelbti, tačiau tebūna leista paminėti bent du kalbėtojus.

Sorbonos universiteto istorijos profesorės Francoise Thom pareiškė, kad komunizmo, kaip ir fašizmo, nusikaltimai turi būti įvertinti įvairiais požiūriais. Ji sveikino Europos Tarybos Parlamento sesijoje priimtą nutarimą, kuriame pasmerkiami komunistų vykdyti žmogaus teisių pažeidimai. Ji pastebėjo, kad šiai rezoliucijai pasipriešino Rusija, kuri sako, kad negalima lyginti nacių diktatūros su komunizmu, laimėjusiu II-ąją pasaulinį karą. Ta rezoliucija buvo smūgis Rusijai. “Bet ar fašizmo pasmerkimas buvo smūgis Vokietijai”, - klausė profesorė ir pažymėjo, kad Rusijos valstybėje visomis priemonėmis bandoma neigti komunistinio režimo nusikaltimus. Komunizmas dabar yra kaip priemonė ginti Rusiją nuo priešu. Ji ragino apie tai daugiau kalbėti ir rašyti.

Buvusio Rusijos disidento Sergej Kovaliov kalba sulaukė didžiausio dėmesio. Jis sakė, jog Vakarai palaikė Sovietų komunistinį režimą. Atvykę užsieniečiai buvo leidžiami kalbėtis tik su tais žmonėmis, kurie mylėjo Staliną. Palanki nuomonė buvo rašoma per užsienio žurnalistus. Jis sakė, kad reikia vis priminti Vakarams, jog karą pradėjo du totaliniai režimai, norėdami pasidalinti Europą. Juk Vakarai net nesvarstę atidavė Stalinui pusę Europos ir suteikė veto teisę Jungtinėse Tautose. Šia teise Rusija naudojasi ir dabar. “Dabar turime faktą, jog Rusiją valdo ir pagrindinius postus užima KGB žmonės. Kraštas turi demokratišką Konstituciją, tačiau ji nevykdoma. Valstybės Dūma vykdo Kremliaus įsakymus. Apie vykstančius žmogaus teisių pažeidimus liudija įvykiai Čekėnijoje – ten veikia rusų mirties eskadronas”. S. Kovaliov taip pat ragino, kad Europoje žmonės žinotų opius klausimus ir jei mes nepasakysime visos tiesos apie Rusiją, tai visa veikla bus be prasmės. Labai gerai, kad įvyko tokia konferencija, nes pastarieji Suomijos prezidentės pareiškimai, kurį šį pusmetį pirmininkauja Europos Sąjungai, labai palankūs Rusijai.

S. Tūbėnas

P.S. Atsiprašome už korektūros klaidą, kad rugpjūčio 1 dienos laidoje “Odė naujajai žemei”, poetės Nijolės Kersnauskaitės eilės, kuriomis buvo baigta Aštuntoji dainų šventė Čikagoje, buvo priskirtos Nijolei Kliorienei.

SUSVETIMĖJIMAS

Visavertis bendravimas dažniausiai užsimezga tarp panašių, vienodai matančių gyvenimo vertybes, vienodų politinių įsitikinimų, vienodai garbinančių Kūrėją, panašių būdo bruožų žmonių. Pastebime, kad dažnai net išoriniai panašūs žmonės kuria šeimas. Panašumai lengvina bendravimą, vienija, nereikalauja derinti skirtumų, o jų derinimas nėra lengvas, kartais net neįmanomas. Šeimoje, bendruomenėje, tautoje nebūna labai panašių ar vienodų žmonių, tačiau jie sugyvena, nepanašių nelaiko nesavais, nesusvetimėja be jokios priežasties.

Ne tik Lietuvoje, bet ir kitose posovietinėse šalyse tarp tautiečių pastebimas susvetimėjimas. Jis dažnai būna toks stiprus, kad buvę pažįstami ir net bičiuliai vienas kito nebepažįsta. Tačiau ar tikrai jie buvo pažįstami? Gal anksčiau bendravo jų kaukės, o ne tikrieji veidai? Tėvai, norėdami apsaugoti vaikus nuo tykančių komunistinių pavojų, patys pasislėpę po kaukėmis, augino tikras kaukes, todėl, atgavus nepriklausomybę, vaikai be maskuojančių kaukių nebeatpažįsta tėvų, jų pažiūros vaikams jau yra svetimos. Susvetimėjimas vyko dešimtmečius, tik atsiskleidė staiga, kai vieni kaukes nusiėmė, o kiti liko su jomis suaugę.

Kaukės. Komunistinė ideologija buvo diegiama prievarta. Ne tik deklaruota, bet ir laikytasi nuostatos: kas nesilaiko marksistinės ideologijos, tas – prieš mus, tas – priešas, o priešą reikia sunaikinti. Ir naikino, kankino, luošino. Siekdami išvengti smurto, visi turėjo užsidėti komunistines kaukes. Tik rezistentai bei dvasininkai ateistinės kaukės nesidėjo, todėl buvo persekiojami nuožmiausiai. Tokiu būdu visi tapo vienodi, skirtumų neliko, tačiau bendravo ne asmenybės, o kaukės. Visi pro vienodus akinius į viską žiūrėjo, vienodai vienas kitam melavo, vienodai kits kitą apgaudinėjo. Poetas Justinas Marcinkevičius yra pa-

stebėjęs, kad velioniui reikėtų jau dvi duobes kasti: vieną – tikrajam asmeniui, kitą – kaukei. Vieni sovietmetį su kauke išgyveno kaip su svetimkūniu, kitiems kaukė pamažu priaugo, kiti nuo mažens buvo auginami kaip sovietinės kaukės. Atgavus laisvę ir nepriklausomybę, vieni kaukę svetimkūnį nusimetė, kiti to prielipio atplėšti nebepajėgė, tretį kaukės kauke nebelaiko, o nemaža dalis tų kaukėtų užsidėjo naują patriotinę, religinę ar darbo, darnos, doros kaukę. **Komjaunimo veikėjai, nuožmiausi ateizmo propaguotojai, naujas kaukes užsidėję, dabar dėsto tikybą, o tautos išdavikai, jos naikintojai be išpažinties ir atgailos, suteptomis rankomis liečia tautos šventenybes, eina prie Dievo stalo.** Po tokių metamorfozių skirtumai taip išryškėjo, jog ne tik visuomenėje žinomi žmonės, bet kaimynas kaimyno, tėvai vaikų, vaikai tėvų nebeatpažįsta, susvetimėjo ar net susipriešino.

Lygybė. Kita susvetimėjimo priežastis priklauso buičiai. Dešimtmečius diegta lygybės idėja paliko ryškų pėdsaką. Ta lygybė buvo paremta dirbtiniu sulyginimu. Lygybė laikyta gėriu, - vienodai turėti, vienodai mąstyti, vienodai elgtis buvo sovietinės gyvensenos norma. Gi iš tikrųjų, gėris yra nelygybėje, nes nelygybė prasideda ten, kur prasideda kūryba, veikla. Kuriantysis visuomet stovi aukščiau, yra turtingesnis už nekuriantįjį, jis savo pavyzdžiu skatina ir moko nekuriantįjį kurti. Bet koks kūrybinis polėkis yra polėkis į nelygybę, lygybės pažeidimas, iškilimas. Nelygybė yra visokeriopo progreso variklis. Nelygybę numatė Pats Kūrėjas. Sakant, kad greičiau dramblys pralys pro adatos skylutę, negu turtuolis pateks į Dangaus Karalystę, ne nelygybė buvo smerkiama, o turtuolis skatinamas dalintis su varguoliu. Sumanus verslininkas turtą nekrauna, o plečia gamybą, duoda žmonėms darbą, realizuoja įvairius

filantropinius projektus, šelpia. Ar iškilieji mąstytojai, genijai, šventieji – ne Kūrėjo duotas nelygybės padarinys. Posovietinė nelygybė, komunistiniams pasaulio lygintojams staiga persivertus į laukinius kapitalistus, apiplėšus jau ir taip anos sistemos nuskurdintus žmones, pagimdė ne tik susvetimėjimą, bet ir susipriešinimą dėl nedoru būdu pasiektos turtinės nelygybės. Pridursime, kad dažnai susipriešinimo šaltinis yra pavydas, turto neribotas troškimas.

Nutautėjimas. SSRS peršama „tautų draugystės“ idėja ir niekinamas tautiškumas (nacionalizmas) menkino ir naikino tautinę savimoną, tautines tradicijas ir papročius, juos persmelkė sovietinėmis spalvomis ir kvapais, sugriovė tautos būsto sienas, atvėrė kelią migrantams iš Rytų, trečdalį tautos išblaškė. Prievarta buvo kurpiamas tarybinis – be tautybės, be tėvynės, be tikėjimo – žmogus. Visoms tautoms buvo uždėta tarybinės liaudies kaukė. Po patirtų negandų daug tautiečių, nors kalba lietuviškai, yra nutautėję, praradę tautinį tapatumą, tautinį orumą. Dėl šios priežasties mišrios santuokos tapo įprastu reiškiniu, nelaikomos tautine nuodėme, todėl itin pavojinga mažoms tautoms. Dabar lietuvis, išlaikęs tautinį tapatumą, bendraudamas su paminėtu būdu nutautėjusiu lietuviu, vertindamas tam tikrus gyvenimo reiškinius, nebesusikalba, laiko svetimu.

Yra ženklų, kad raudonas rūkas sklaidosi, tauta iš susvetimėjimo ligų patalo keliasi. Reikia keltis ir kelti. Kas tiki Dievą, tas su Jo pagalba, kas netiki – savo galiomis bendražmogiškųjų vertybių pagrindu turime sugrįžti į tikrųjų vertybių lauką, atkurti vertybinę mąstyseną. Tai vienintelis tikras, gėriu ir grožiu ženklintas supanašėjimo būdas. Tik taip supanašėjus, susvetimėjimas nyks savaime, kūnysis Tautiškos giesmės valia – vienybė.

Algimantas Zolubas

KAD 100 TŪKST. KARIŲ BŪTŲ PASIRENGĘ
GINTI GRUZIJĄ

Gruzijos prezidentas Michail Saakašvili ketina kariniais tikslais mobilizuoti 100 tūkstančių šalies piliečių. "Aš daugiau nurodymą gynybos ministrui, kad po kelių mėnesių Gruzija galėtų, jeigu reikės, mobilizuoti 100 tūkst. piliečių", - sakė M.Saakašvili atsargos karių stovykloje "Osiauri", kur jis dalyvavo 10 dienų kariniuose mokymuose.

Pasak Gruzijos vadovo, mobilizuoti tiek atsargos karių

"būtina ne tam, kad mes pradėtume karą, o tam, kad (kas nors) nepradėtų karo prieš mus".

Remiantis prezidento potvarkiu, Gruzijos gynybos ministerija nuo rugsėjo 1 dienos vietoj palapinių miestelio pradės statyti stacionarines kareivines atsargos kariams.

M.Saakašvili taip pat pareiškė, jog visi Gruzijos piliečiai iki 40 metų privalo dalyvauti dviejų savaičių atsargos

karių kariniuose mokymuose. "Tai būtina tam, kad piliečiai turėtų bent mažiausius karinės parengties įgūdžius. Ir tai aktualu esant sąlygoms, kai prieš Gruziją iššiepti dantys, o tai - jau ne žaidimai", - sakė prezidentas. Jis pažymėjo, kad Gruzija turi didžiausią armiją, palyginti su kitomis valstybėmis regione, bet lemiamu momentu, pasak jo, "būtina visuotinė gynyba. Visuose miestuose ir kaimuose turi būti pasirengę ginti šalį dešimtys ir šimtai tūkstančių piliečių".

Delfi

Lietuvos prezidentas V. Adamkus priėmė Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkę Reginą Narušienę ir atstovą Lietuvoje Gabrielių Žemkalnį.

www.president.lt

APDOVANOTAS SSSR KGB KARININKAS

2006 metų liepos 7 dieną Respublikos prezidentas dekretu Nr. 648 apdovanojo Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento vyriausiojo prokuroro pavaduotoją Antaną Stepučinską Vyčio Kryžiaus ordino medaliu. Ką gi, prezidentas paprasčiausiai pasinaudojo konstitucine teise. Diskutuotinas klausimas, ar garbingi Lietuvos valstybės apdovanojimai nėra nuvertinami, kai dalijami tiek gausiai, tačiau tai jau kitos diskusijos tema. Dabar mus domina konkretus apdovanojimą gavęs asmuo.

Iš kelių bičiulių esu girdėjęs, kad A. Stepučinskas yra “geras bičas” ir esą nėra ko prie jo kabinėtis. Tačiau Vyčio kryžiaus apdovanojimas teikiamas už konkrečius nuopelnus Lietuvos valstybei. Todėl tikrai kyla klausimas: ar tai, kad A. Stepučinskas yra buvęs SSSR KGB - oficialiai nusikalstama organizacija pripažįstamos organizacijos kadrinis darbuotojas nėra neįveikiama kliūtis tokiam apdovanojimui gauti? Toks klausimas kilo ir kai kuriems Seimo nariams. Tėvynės sąjungos frakcijos narys Saulius Pečeliūnas raštiškai kreipėsi į Generalinę prokuratūrą, abejodamas ne tik dėl apdovanojimo, bet ir dėl to, ar apskritai A. Stepučinskas gali dirbti šioje įstaigoje.

Generalinio prokuroro pa-

vaduotojo Vytauto Barkausko raštiškas atsakymas į minėtus klausimus vertas ypatingo dėmesio. Pirmiausia V. Barkauskas užtikrina, kad A. Stepučinskas tyrė tik kriminalines bylas (siūlome tai įsidėmėti). Taip pat prokuroras informavo, kad 1999 metų lapkričio 15 dieną yra gavęs Lietuvos genocido ir rezistencijos tyrimo centro išvadą, jog tiems KGB darbuotojams, kurie tyrė tik kriminalines bylas, nėra taikomi apribojimai dirbti tokioje įstaigoje kaip Generalinė prokuratūra. Išvadoje taip pat esą patvirtinama, kad A. Stepučinskas tyrė tik kriminalines bylas. Viskas aišku, ar ne?

Tačiau “Bernardinai.lt” jau skelbė Kovo 11-osios akto signataro Algirdo Patacko straipsnį (žr. mūsų rubriką “Atmintis”), kuriame šis pateikia faktų, bylojančių visai ką kita apie A. Stepučinsko veiklą. A. Patacko tvirtinimu, A. Stepučinskas buvo vienas iš tardytojų, kuris jį tardė dėl pagrindžio spaudos rengimo ir platinimo bei antitarybinių nuostatų. Jei tai traktuotume kaip kriminalinę bylą, tai apskritai kitokių bylų nebuvo. Pateiksiu tik vieną A. Patacko citatą: “Aš, Algirdas Patackas, asmeniškai neturiu nieko prieš Antaną Stepučinską. Atvirkščiai, tardymų metu mačiau sumišusį jauną žmogų, nerodantį ideologinio aršumo ir gal jau pradedantį susivokti, kur pakliuvo (ko negalima pasakyti apie kitus

tardytojus). Tačiau biografijos faktas lieka faktu. Juk tuo pačiu metu kiti tokie patys jauni žmonės elgėsi visai kitaip – rizikuodami viskuo, kas svarbu jaunam žmogui, stojo į kitų barikadų pusę, ir istorija niekada nepadės tarp jų lygybės ženklo”.

Keli faktai iš Katalikų Bažnyčios kronikos

Tikiusi, kad ateityje sužinosime, kokius faktus tyrė Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centras (kurį tikrai labai gerbiu) bei Lietuvos prokurorai, jog nepastebėjo kelių svarbių A. Stepučinsko biografijos faktų. Pavyzdžiui, tų, kurie minimi Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikoje, solidžiausiame pagrindžio leidinyje sovietinėje Lietuvoje.

Kronikoje A. Stepučinsko, KGB tardytojo, pavardė minima keliolika kartų. Pacituosiu keletą ten užfiksuotų faktų.

“Kybartai. 1987 metų lapkričio 17 d. 14 val. į Vilkaviškio KGB būstinę buvo iškviesta Kybartų miesto gyventoja Birutė Briliūtė. Tardymą pravedė iš Vilniaus atvykęs čekistas Stepučinskas. Tardymo metu B. Briliūtei buvo pateikti 1987 metų rugsėjo 8 dienos kratos metu paimtus daiktus liečiantys klausimai. Kadangi tardytojas Stepučinskas tendencingai siekė grynai religinio turinio literatūrą pristatyti kaip šmeižiančią tarybinę santvarką, B. Briliūtė tardymą ignoravo” (10 tomas, p. 32).

“Kybartai. 1987 m. lapkričio 18 d. buvo apklausta Ona Šarauskaitė, gyv. Kybartuose, Čiapajevo sk 19. Tardytojas Stepučinskas teiravosi, ar neteko O. Šarauskaitei skaityti kratos metu iš B. Briliūtės ir O. Kavaliauskaitės paimtų knygų bei ką ji žinanti apie kitus kratos metu paimtus daiktus. O. Šarauskaitė atsakė nieko nežinanti. Po tardymo

VISUS VIENIJANTI LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Vilnius, rugpjūčio 11 d. Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus priėmė Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkę Reginą Narušienę ir Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovą Lietuvoje Gabrielių Žemkalnį. Susitikime buvo kalbėta apie naujas idėjas Pasaulio lietuvių bendruomenės veikloje ir lietuviybės puoselėjimą kitų kraštų bendruomenėse, kurios vis pasipildo naujais išeiviais iš Lietuvos.

R. Narušienė ir G. Žemkalnis teigė, kad siekdami išlaikyti glaudesnę ryšį su

Lietuva, PLB atstovai norėtų dalyvauti mūsų šalyje rengiamose šventėse arba svarbesnių įvykių paminėjimuose. Susitikimo dalyviai taip pat pabrėžė būtinybę konstruktyviau bendradarbiauti su Tautinių mažumų ir išeivijos departamentu bei kitomis išeivijos klausimais besirūpinančiomis institucijomis.

Prezidentas V. Adamkus išreiškė viltį, jog Pasaulio lietuvių bendruomenė sugebės priimti naujus iššūkius ir taps visus vienijančia lietuvių bendruomene.

www.president.lt

NAUJA PLB VALDYBA

Rugpjūčio 8 d. darbą baigė tris dienas Vilniuje posėdžiavęs XII Pasaulio lietuvių bendruomenės Seimas. Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės remtame renginyje dalyvavo 144 atstovai iš 32 pasaulio kraštų.

PLB Seimas išrinko naują valdybą (balsavo 137 iš 144 delegatų) ir priėmė 21 rezoliuciją. Valdybos pirmininke buvo išrinkta JAV lietuvių bendruomenės atstovė Regina Narušienė.

TMID Generalinis direktorius Antanas Petrauskas pasveikino R. Narušienę bei kitus

protokolu nepasirašė” (10 tomas, psl. 34).

Paminėjome toli gražu ne visus faktus, tačiau jų, regis, pakanka, kad suabejotume V. Barkausko raštu. Seimo narys S. Pečeliūnas jau kreipėsi, prašydamas paneigti kilusias abejones. Idomu, kokią versiją mums pateiks šįkart. Tikėtina, kad pareikš, jog Kronika nėra patvirtintų dokumentų rinkinys, jog A. Patackas meluoja. O gal sužinosime, kad minėti tardymai yra menkniekis? Nors kas galėtų paneigti, kad meluoja ne A. Patackas, o kažkas kitas. Norėtusi sulaukti atsakymo – kas.

Šio teksto pabaigai dar vienas keistas faktas. Kiek man žinoma, A. Stepučinską apdovanoti rekomendavo Generalinė prokuratūra, beje, “užmiršusi” nurodyti faktus apie jo veiklą iki 1990 metų. Ar ji nežinojo šiame straipsnyje minimų faktų? Ar nesuprato, kad pačiam A. Stepučinskui vargu ar naudingas žiniasklaidos dėmesys jo praeičiai? Ar nesuprato, kad dėmė bus mesta prezidentui, kuris, natūralu, negali žinoti visko apie apdovanojamuosius? O gal šiandien kai kurie asmenys mano, kad yra aukščiau už įstatymus?

**Andrius Navickas,
Bernardinai.lt**

valdybos narius ir išreiškė viltį, kad PLB ir Departamentas, siekdami efektyviau padėti užsienyje gyvenantiems lietuviams, toliau sėkmingai bendradarbiaus.

Naujoji PLB Valdyba (2006-2009):

Regina Narušienė (JAV LB) pirmininkė ir nariai – Inga Januitytė-Lanchas (Prancūzijos LB), Dalia Giedrimienė (JAV LB), Dalia Henkė (Vokietijos LB), Petras Maksimavičius (Lenkijos LB), Birutė Nenartavičiūtė (Rusijos LB), Loreta Paulauskaitė (Ispanijos LB), Arūnas Teišerskis (Airijos LB), Angela Vaičiūnienė (Kanados LB), Jurga Vidugirienė (Airijos LB).

PRIPAŽINTAS NUSIPELNIUSIU METŲ POLITIKU

Vilnius, rugpjūčio 11 d. (ELTA). Tarptautinės jaunimo dienos išvakarėse prezidentas Valdas Adamkus priėmė Lietuvos jaunimo organizacijų vadovus, kurie prezidentui įteikė labiausiai jaunimui nusipelnusio metų politiko prizą.

Šis apdovanojimas šalies vadovui yra skiriamas antrus metus iš eilės. Pokalbio metu kalbėta apie dabartinę politinę situaciją Lietuvoje, mažumos vyriausybę bei prezidento vaidmenį naujoje politinėje realybėje. Taip pat aptartas jaunimo dalyvavimas visuomenės politiniuose procesuose bei politinių partijų veikloje.

Šalies vadovas išsakė savo nuomonę apie būtinybę vykdyti aukštojo mokslo reformą bei puoselėti moralines vertybes bei pažymėjo, kad jaunimo organizacijos turėtų garsiau reikšti savo nuomonę svarstant tokias svarbias problemas, kaip jaunimo pilietiškumo ir patriotiškumo ugdymas, emigracija.

Prezidentas pasveikino jaunimo organizacijų iniciuotą kilnią misiją, pavadintą “Misija - Sibiras”. Šios misijos

(Nukelta į 5 psl.)

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LA RABASADOLJE JAV SURENGTAS
LIETUVOS GABRIELIŲ ŽEMKALNIS

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLAUSE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

Kalba Pasaulio lietuvių bendruomenės XII Seime Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės Generalinis direktorius Antanas Petrauskas. **TMID nuotr.**

LIETUVOS VALSTYBĖS POLITIKA IŠEIVIJOS ATŽVILGIU

Antrąją Vilniuje rengiamo Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) XII Seimo rugpjūčio 8 dieną, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento (TMID) prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės Generalinis direktorius Antanas Petrauskas delegatams, atvykusiems iš 36 kraštų, pristatė valstybės politiką išeivijos atžvilgiu.

Departamento vadovas įvardijo tris pagrindines TMID darbo kryptis: **informacinę paramą ketinantiems išvykti** (kad tvirtai apsisprendę išvykti lietuviai užsienyje žinotų savo teises ir dirbtų kaip lygiaverčiai darbuotojai), **bendradarbiavimą su užsienio lietuvių organizacijomis** (išlaikant nuolatinį įvairių kartų emigrantų ryšį su Tėvyne) ir **pa-**

(Atkelta iš 4 psl.)

PRIPAŽINTAS...

dėka jaunuoliams buvo suteiktos galimybės dalyvauti ekspedicijose lietuvių tremties bei žūties vietose.

Prezidentas išreiškė įsitikinimą, kad jaunimo organizacijos turi prisidėti prie dabarties ir ateities visuomenės vadų ugdymo.

“Lietuvai reikia aktyvių ir veiklių žmonių, kurie padėtų suformuoti vertybinius pagrindus, galėtų kurti ir ginti bendražmogiškus demokratinės visuomenės idealus”, - sakė V. Adamkus.

Valstybės vadovas sakė tikįs, kad jaunimo organizacijose subrendęs aktyvus ir kritiškai mąstantis jaunimas garantuos valstybės pilietinę brandą.

Pirmą kartą su Lietuvos jaunimo organizacijų atstovais prezidentas buvo susitikęs 2005 m. rugpjūtį. Tuomet šalies vadovas iškėlė krizės visuomeniniame ir politiniame gyvenime klausimą ir pabrėžė jaunimo vaidmenį politinių partijų atsinaujinimo procese.

galba norintiems sugrįžti.

Vienas labiausiai pastarajai kategorijai rūpimų klausimų – informacija apie valstybės politiką, įstatyminės bazės pokyčius, kuriais atsižvelgiama į ketinančių grįžti į Lietuvą tautiečių poreikius.

Informavęs apie pastarųjų trejų metų TMID veiklą, A. Petrauskas daug dėmesio skyrė Lietuvos valstybės ilgojo laikotarpio strategijai lietuvių išeivijos atžvilgiu. Šis TMID inicijuotas dokumentas rengiamas bendradarbiaujant su įvairiomis valstybinėmis institucijomis bei kitais partneriais. 2006 m. IV ketvirtyje planuojama jį pateikti tvirtinimui į Lietuvos Respublikos Vyriausybę. Strategijoje atlikta išsami emigracijos analizė – nuo istorinių studijų, dabartinės padėties vertinimo iki galimų sprendimų. Šiuo dokumentu bus vadovaujamasi formuojant ilgalaikę valstybės išeivijos politiką įvairiais aspektais - jis turėtų suvienyti visus su išeivija susijusius teisinius, socialinius, švietimo bei kitus klausimus. TMID Generalinis direktorius kvietė PLB XII Seimo dalyvius išsakyti savo nuomones ir pasiūlymus šiuo klausimu.

A. Petrauskas taip pat akcentavo bendradarbiavimą su Lietuvos savivaldybių asociacija. Užsienio lietuvių bendruomenių duomenimis, vienas pagrindinių informacijos šaltinių tautiečiams, gyvenantiems svetur, yra ryšiai su gimtine. Atsižvelgdamas į šį faktą, TMID skatina savivaldos institucijas rūpintis išvykusiais į užsienį savo žemiečiais.

“Išeivijos klausimais Departamentas bendradarbiauja su įvairiomis Lietuvos ir užsienio valstybinėmis institucijomis bei nevyriausybiniėmis organizacijomis, tačiau pagrindinis mūsų partneris –

Pasaulio ir kraštų bendruomenės. Būtent jos telkia užsienyje gyvenančius tautiečius, kurie nori gyvenamajame krašte išsaugoti tautinį tapatumą. Pasaulio lietuvių bendruomenės Seimas – vienas svarbiausių įvykių išeivijos veikloje. Dėkojame buvusiai valdybai ir jos pirmininkui už bendradarbiavimą, tikimės įdirbį pratęsti su naująja valdyba”, - sakė TMID Generalinis direktorius.

Departamentas PLB Seimo dalyviams įteikė naujausių įvairių institucijų dokumentų švietimo, mokesčių, socialinės apsaugos, darbo bei kitais klausimais rinkinį, atmintinę renginių organizatoriams. Seimo dalyviams taip pat buvo pristatyti naujausi bendri TMID ir Išeivijos instituto, Akademinio jaunimo organizacijos “Geopolis” bei leidyklos “Tyto Alba” projektai: mokslinių tyrimų žurnalas “Oikos”, moksleivių rašinių knyga “Neklausk, ką tau gali duoti Lietuva. Klausk, ką tu gali duoti Lietuvai!” ir Kotrynos Gailiūtės knyga “Lagaminą kraunu”.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė iš valstybės biudžeto PLB XII Seimo surengimui skyrė 140 tūkstančių litų.

SUŽALOTAS KŪRINYS

“Dirva” spausdino Nijolės Kersnauskaitės kūrybos eiles birželio 27 dienos laidoje, kurios buvo specialiai sukurtos Aštuntosios Dainų šventės programai. Jos kūrybai muziką kūrė Lietuvos kompozitorius Giedrius Svilainis. Jis po poetės žodžių *“Ir ošė žalios pušys, ir mojo ažuolai: / Kalbėkit apie laisvę, ir skriskit kaip arai”* be jos žinios ir sutikimo į eilėraščio tekstą įterpė štai tokius žodžius *“Oi tu-to be-tu-to, oi ly-lia ta-ta to, / Oi tu-to be-tu-to, / Oi an kalno, an aukštojo, / Stovi balta karūnėlė, balta karūnėlė. / Oi an kalno, an aukštojo, / Stovi balta karū-*

BŪTINA SKELBTI KOMUNISTINES BYLAS

Centrinės ir Rytų Europos buvusių komunistinių valstybių specialistai ir politikai ragina viešai paskelbti komunistinių slaptųjų tarnybų bylas, kad būtų galima susitaikyti su savo praeitimi. Daugelyje regiono valstybių visiems neleidžiama susipažinti su tais archyvais, nors komunizmas, kurio slaptosios tarnybos buvo suformavusios plačius informatorių tinklus ir vedė daugybės žmonių bylas, žlugo prieš 17 metų. Politikai ir istorikai sako, kad tai, kaip buvusio sovietinio bloko narės vertina savo tamsią praeitį, rodo jų demokratijų brandumą. “Delsimas paskelbti tas bylas ir prieštaringai vertinami su jomis susiję dalykai rodo demokratijos trapumą”, - žurnalistams sako Oksfordo universiteto Europos studijų profesorius Timothy Garton Ash.

Vokietijos, Lenkijos, Vengrijos, Čekijos, Slovakijos, Rumunijos ir Bulgarijos institucijų, tvarkančių tokias bylas, atstovai konferencijos metu Bulgarijos sostinėje Sofijoje pasidalijo patirtimi su įstatymų leidėjais. “Atverti tuos archyvus nėra lengva, bet tai būtinas žingsnis, kad šalis išsivadotų nuo tamsios praeities. Alternatyvus scenarijus bus nuolatinis šantažas ir įtarimai”, - sakė europarlamentarė Els de Groen. Šis klausimas vis dar vertinamas prieštaringai, nes kai kurie pareigūnai teigia, kad didelė archyvų dalis buvo sunaikinta ar suklastota ir kad skubus jų paskelbimas nepadės išaiškinti praeities. “Daug bylų buvo sunaikinta, bet kai kurias jų įmanoma atkurti, - sakė Miroslav Lekis, Slovakijos tautos atminties instituto direk-

toriaus. “nes vienintelis kelias pirmyn yra visiškas bylų atvėrimas”.

Buvusi Rytų Vokietija su slaptosios policijos “Stazi” bylomis susitvarkė 10-ojo dešimtmečio pabaigoje. Čekai uždraudė buvusiems agentams ir kolaborantams užimti valstybinius postus, o slovakai buvusių agentų pavardes paskelbė internete.

Rumunija, kur slaptoji policija “Securitate” šnipinėdama savo šalies piliečius pasitelkė pusę milijono karininkų ir milijonus informatorių, pernai baigė atverti visas bylas.

Kitose buvusiose komunistinėse valstybėse, pavyzdžiui, Lenkijoje ir Vengrijoje, šios bylos pasirodė esančios tikri politiniai minų laukai. Jų klausimas buvo plačiai aptarinėjamas, bet nieko rimta nebuvo nuveikta. Dėl šios aklavietės neseniai turėjo trauktis Lenkijos finansų ministrė. Vengrijoje socialistų vadovaujama vyriausybė paskelbti bylas pažadėjo po to, kai buvo išaiškintas ne vienas veikėjas, įskaitant aukštus politikus, religinius vadus, sporto ir pramogų verslo žvaigždes.

Bulgarija, kuri iki komunizmo žlugimo 1989-aisiais buvo viena paklusniausių Kremliaus vasalių, lėčiausiai sprendžia šį klausimą ir sako, kad tam trukdo techninės kliūtys ir būtinybė apsaugoti privačius duomenis. Bulgarijos vidaus reikalų ministras Rumen Petkov pakartojo, kad šalis yra pasiryžusi paviešinti archyvus, bet sakė, kad reikia skirti politinius informatorius nuo agentų, dirbusių “valstybės saugumo labai ir visiškam bylų atvėrimui”. **Delfi**

KAUNO PILYJE PRIVERSTI BENDRAUTI RUSIŠKAI

“Govorite po ruski“ (kalbėkite rusiškai), – taip šią vasarą oficialiai pasitinkami lietuviškai kalbantys svečiai, atvykę į lietuviybės lopšiu vadinamo Kauno pilį. Taip buvo pasitikti ir *Lietuvos ryto* žurnalistai.

Oficialus aptarnavimas nevalstybine kalba pilyje pribloškia ne tik mūsų šalies turistus, bet ir užsienio lietuvių, o ypač – lietuviškai pramokusius užsieniečius. Turistai, užėję į miesto pilyje įsikūrusį Kauno regiono turizmo informacijos centrą (KRTIC), randa jaunas merginas, kurios nemoka lietu-

viškai. Tik iš *Lietuvos ryto* apie tokį faktą išgirdusi Kauno vicemerė Adelė Echodienė reagojo: “Tai – tragedija. Kaip tokioje vietoje gali dirbti ne specialistai, o užsienio studentės? Bus didelis skandalas”.

Paaiškėjo, kad KRTIC nuo birželio dirba praktiką atliekančios vadybos studentės iš Latvijos. Lietuvių kalbos jos nemoka, o vietinių darbuotojų šalia nėra. Teigiama, kad neužtenka lėšų pasamdyti darbuotoją nuolatiniam darbui Kauno pilyje, rašo *Lietuvos rytas*.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje minint Lietuvos valstybinę šventę – Karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną, liepos 7 d. Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje ir Balzeco lietuvių kultūros muziejus pristatė dokumentinį filmą “Atgal į žemėlapi”, pasakojantį apie Lietuvos valstybingumo atgavimą.

UŽČIAUPKIT SADŪNAITĘ

Dr. Rūta Gajauskaitė, kriminologė

“...Užčiaupkit Sadūnaite, išvarykit iš salės, užteks...” – tokios ir panašaus “kalašnikovo konstitucijos” lygio replikos skambėjo Antakalnio seniūnijos surengtame naujų statybų prie Šilo tilto projekto svarsty-me.

Kai tokie KGB reikalavimai skambėjo 1974 metais – N. Sadūnaite buvo nutildyta – 6 metus atkalėjo už “Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos” leidybą. Bet grįžusi ir vėl ėmėsi to pačio darbo – skelbė pasauliui apie Sovietijoje pavergtų tautų kančias, žūtį ir viltis. Ir vėl KGB griebiasi represijų – tai namų areštą – be duonos, be vaistų su atjungtu telefonu ir dviem sargybiniais už durų. Pilna izoliacija, kad vėl nepakartotų tos sovietams baisios tiesos apie Molotovo-Ribbentropo paktą. Ir tais laikais tai buvo visai normalu – ką norėjo tą darė. Netgi tokį eksperimentą – pavežioti Sadūnaite po miškus, siūlant išsirinkti vietą savo kapui... Tą kartą nenužudė – per daug žinoma pasauliui buvo.

Nestebino ir KGB majoro V. Baumilos 1991 sukurptas teisminis farsas prieš N. Sadūnaite už jo, neva, garbės ir orumo pažeminimą. Pasirodo KGB-istų negalima vadinti budeliu! Nors jau buvo nepriklausomos Lietuvos metai, bet sovietinė kariuomenė neišvesta, sausio 13 pakartojimas – realus.

Tačiau šešioliktais nepriklausomos Lietuvos metais išgirsti viešai, pilnoje žmonių salėje tokius tipiškus KGB reikalavimus, prie įjungtų kelių mikrofonų – buvo ypatingai kraupu: tai negi grįžta stalinizmo laikai? Tai tokia demokratija, viešumas, laisvė?... Visoje Lietuvoje žinomą disidentę, prezidento apdovanotą Vyčio Kryžiumi, kažkoks niekam nežinomas BOLOTIN reikalauja užčiaupti!? O gal tas Bolotin nėra taip nežinomas? Gal, kaip KGB rezervistas A. Valionis sakė “visi kam reikia – žino” kas toks Bolotin yra? **Štai ką reiškia nepravesti desovietizacijos ir valdžia atiduoti komunistams** bei jų represinei struktūrai – KGB-istams. Ir vėl kaip senais stalininiais laikais ką nori tą daro. Sovietinė nomenklatūrėlė tvirtinasi kapitalistų vaidmenyje ir grobia, kas tik po ranka papuola, užkimšdama visuomenei burnas.

O šiuokart po ranka papuolė skanus žemės sklypelis Antakalnyje prie Šilo tilto. “Prichvatizacijos” modeliukas atidirbtas – bereikia kelių formalių protokolėlių – svarstymo su visuomene teigiamo rezultato įrodymo. Ir jau viskas buvo

surašyta, sutvarkyta ir surikiuota, reikalą “sugadino” N. Sadūnaite. Akivaizdu, kad nepavyks kaip su Žirmūnų vaikų aikšte, golfo laukais ar Senamiesčio paveldu – nes politinėse kovose užgrūdinta disidentė nesiėmė politikavimo, protestavimo ar kitų pilietinių akcijų, bet rėmėsi įstatymais. Aplinkinių namų gyventojai susirinkime patvirtino įgaliojimus patikimiems savo atstovams, tie surašė pretenzijas, pareiškimus, protestus bei padarė raštišką gyventojų apklausą. Visa ši medžiaga pateikta projektavimo ir miesto valdymo institucijoms sugriovė saldžias “prichvatizatorių” svajones susisemti porą dešimčių milijonų į savo kišenes.

Akivaizdu, kad reikia keisti taktiką. Ir tie, kurie tik tik neseniai tildė ir varė iš salės N. Sadūnaite, šiandien nužemintai susikuklinę bei pataikaujančiai šypsodamiesi patys atėjo pas disidentę derėtis. Ir kokių tik fantastinių pasiūlymų nebuvo! Ir veidrodiniai ekranai saulėtumui užtikrinti ir triukšmą slopinančios tvoros, trigubi paketiniai langai ir netgi individualios kompensacijos (papirkinėjimai?) atskiriems butų savininkams. Viską žadėjo, tik ne tai ko gyventojai reikalavo savo pretenzijoje.

Tada šypsenas staigiai pakeitė grasinimai pastatyti keturių aukštų garažus, jei gyventojai neleidžia kieme statyti dangoraižio! Tada užteršimas triukšmu ir švinu padidės ne 200 %, o 1000 kartų ir daugiau! Pagrasino teismu kaip Žirmūnuose su žalos atlyginimu iš įgaliotų asmenų. Pagrasino, kad padarys individualią apklausą tų pačių prieš statybas pasirašiusių gyventojų su privačių poreikių patenkinimu ir vis tiek gaus leidimus! Pagrasino, kad ... Na, žodžiu, po demokratiškų šypsenų ir pažadų vėl išlindo KGB-istinių metodų ragai ir nagai.

Su malonumu reikia pastebėti nomenklatūros ribotumą: iki šiolei ji nesupranta, kad kalėjimuose ji ne tik užgrūdino disidentus, bet ir teisės universitetų pilną kursą jiems pravedė. Todėl N. Sadūnaite į visus pagrasinimus jau pasiruošė atsakomuosius teisinius veiksmus. Šiuokart be garso įrašo kasečių tikimasi ir individualių rašytinių pasiūlymų vokeliuose... už parašą. Tik įsivaizduokit kokį nusikaltamos veikos imitavimą galima suformuoti ir kokią masyvą įrodymų surinkti!?

Pilna nusikaltimo sudėtis – garantuota. Vietoj taip išsvajoto, atrodytų, ranka pasiekiamo statybos objektų komplekso Neries pakrantėje. O projektuo-

se taip gražiai atrodė dangoraižis, šalia 4 aukštų administracinis pastatas apjungti vienaaukščiu pastatu su požeminiais garažais 100 vietų bei stovėjimo aikštelėmis viršuje! Kiek pinigėlio...

Tai ne! 3 namų gyventojai pasipriešino šiai svajonei ir pareiškė, kad čia jų namai, čia jų vienintelė poilsio vieta, kad Šilo tilto ir sankryžos antropogeninis poveikis ir taip viršija normas, o naujos statybos leidžiamos tik jei jos gerina, bet jokių būdu neblogina padėtį, o šiuo atveju planuojamas dangoraižis užstotų netgi likusį pasukutinį saulės spindulėlį iš vakarų. Rytinę saulę jau užstoja Antakalnio 50 ir 57 dangoraižiai. Maža to gyventojai suabejojo atlikto “mokslinio” tyrimo teisingumu – mat visi išmatavimai atlikti ir ne tuo laiku, ne tuo kampu ir ne toje vietoje!!! Jei eilinė šeimininkė tai supranta, tai ekspertams bus vienas juokas įrodyti falsifikatą. “Mokslinio” tyrimo autoriams nepakaks šypsenų – teisme reikės konkrečiai atsakyti už tikrovės neatitinkančias žinias ir išvadas. “Tyrimo” užsakavams – taip pat. Kaip nusikaltimo organizatoriams.

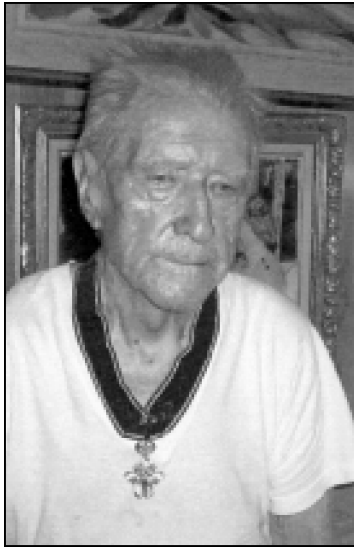
Visais laikais Lietuva garbėjo garbingais valdovais, mielai kviečiamais Europos valstybėse karaliauti, pasiaukojančiais patriotais, sulaikiusiais kryžiuočius iš Vakarų bei mongolus iš Rytų, išmintingais diplomatais, ką įrodo Mindaugo laiškai. Šalia didžiavirų garbingą vietą užėmė ir Lietuvos moterys. Ne tik garsiausios šalį savo grožiu, kaip Barbora Radvilaitė, bet ir talentais, išmintimi bei pasiaukojimu. Viena iš labiausiai XX amžiuje Pasaulyje nuskambėjusi lietuvė yra **sesuo Nijolė Sadūnaite**. Tik motina Teresė ir N. Sadūnaite gavo Šv. Pranciškaus Asižiečio medalį už artimo meilę. Būtent už tai, už ką KGB-istai persekiojo, kankino ir į kalėjimą pasodino N. Sadūnaite, Texas valstijoje, (JAV) suteikė jai garbės pilietės vardą.

Argi tokią Vilniaus garbės piliečio vardo nenusipelnė ji čia, Lietuvoje?

Vietoj to Adamonis grasina, grasina, grasina ir plūsta... Kaip senais stalininiais laikais. Tik šiuokart sesuo Nijolė nebe pogrindyje. Už jos nugaros Antakalnio gyventojai, pilietiškumą gerbiančios ir puoselėjančios visuomeninės organizacijos, padorijo ir darbščioji Lietuva bei visas pasaulis.

Gal todėl N. Sadūnaite žengė pirmąjį pilietinio padorumo Lietuvoje žingsnį ir pareikalavo iš Antakalnį reketuojančių derybininkų pirmoje eilėje atsiprašyti jos ir visų projekto svarstymo dalyvių už

DR. J. ADOMAVIČIUI ĮTEIKTAS LIETUVOS VALSTYBĖS ORDINAS

Čikagos lietuvių žymusis veikėjas, mecenatas dr. Jonas Adomavičius liepos 6 d. savo namuose iš Lietuvos gen. Konsolo A. Daunoravičiaus gavęs Lietuvos valstybini atžymėjimo ženklą.

E. Šulaičio nuotr.

Liepos 6-osios, Valstybės (Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo) dienos, proga keliems Lietuvos ir kitų kraštų piliečiams prezidentas Valdas Adamkus suteikė valstybinius apdovanojimus. Juos gavo ir du čikagiečiai – Algirdas Brazis ir dr. Jonas Adomavičius.

Kaip jau rašėme, pirmajam apdovanojimą – ordiną už nuopelnus Lietuvai – komandoro kryžių – prezidentas V. Adamkus įteikė per Dainų šventės programą liepos 2 d. UIC paviljono salėje. Tuo tarpu dr. J. Adomavičius dėl blogos sveikatos negalėjo toje šventėje dalyvauti, todėl tokį pat apdovanojimą jam į namus liepos 6-ąją atvežė Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius.

Konsulas A. Daunoravičius,

jų garbės ir orumo žeminimą, protokolo iškraipymą (kur tai girdėta!!!) bei atlyginti visiems neturtinę žalą! Kitaip jokių tolesnių projekto svarstymų nebus ir visos gražios svajonės apie dangoraižio duodamą pelną teliks iliuzija... Ir tai tik tik Seimui priėmus įstatymą dėl moralinių vertybių.

Įdomu, kaip pasielgs naujieji kapitalistai: ar pamins savo ambicijas ir atsiprašys bei sumokės žalą, kad galėtų įgyvendinti savo svajones? Ar bandys papirkinėti individualiai 3 namų gyventojus, kad surinkti 51 % pritarimo balsų, rizikuojant užkibti ant nusikaltimo imitacijos kabluko? Ar griebsis kyšių – juk tikrai nenuleis rankų.

Tačiau reikalas jau paviešintas tiek Lietuvoje, tiek keliose užsienio šalyse, kuriose vien frazė “užčiaupkit Sadūnaite” sukels daug didesnę ažiotažą nei Pakso epopėja.

Apie įvykių seką pastoviai informuosime visuomenę.

prieš įteikdamas šį aukštą Lietuvos valstybės apdovanojimą, perskaitė ir Lietuvos Respublikos dekretą. Jame, šalia kitų dalykų, pažymima, kad dr. J. Adomavičius, apdovanotas ordinu “Už nuopelnus Lietuvai”, yra Amerikos lietuvių vaiko ugdymo draugijos (ALVUD) steigėjas ir ilgametis pirmininkas, labdaros ir paramos Lietuvos mokslo bei švietimo ir kitoms įstaigoms bei organizacijoms iniciatorius ir organizatorius.

Taip pat pažymėta, kad šis dekretas, pasirašytas 2006 m. birželio 7 d., įsigalioja nuo jo pasirašymo datos. Jis pažymėtas Respublikos prezidento Valdo Adamkaus antspaudu.

Garsus mecenatas ir švietėjas

Plačiau pristatyti dr. J. Adomavičiaus turbūt nereikia, nes jis yra gerai pažįstamas Čikagos (ir ne vien tik jos) lietuviams. Jo veikla tokia plačiašakė, kad visą aprašyti turbūt reikėtų 12 kitų tomų, panašiai kaip ir jo parašytoje ir neseniai baigtoje leisti knygų ciklo “Kvieslys sveikaton” serijoje.

Garbaus amžiaus – š.m. gruodžio 11 d. minės 95-ąjį gimtadienį sulaukęs dr. J. Adomavičius pasireiškė ne vien tik kaip medicinos gydytojas, geras savo profesijos žinovas. Jis rašė straipsnius mediciniais, doroviniais, visuomeniniais klausimais, juos spausdino įvairiuose laikraščiuose, skaitė radijo programose.

Gimęs, augęs ir mokslus baigęs Lietuvoje, J. Adomavičius 1944-aisiais pasitraukė į Vokietiją, ten apgynė medicinos daktaro laipsnį. 1949 m. atvykęs į Čikagą, pradėjo dirbti savo srityje. Po stažuotės Cook apskrityje ligoninėje joje išdirbo iki senatvės.

Apie jo visuomeninę, švietėjišką, labdarinę veiklą jau esame anksčiau rašę. Paminėtinos jo teikiamos premijos už literatūrinius kūrinius (konkursus rengia “Lietuvių balsas”) ir publicistinius rašinius (konkursų rengėjas – “Amerikos lietuvis”). Jo finansinės paramos sulaukia lietuvių spauda, radijo valandėlės, įvairios kultūrinės institucijos, pavieniai asmenys.

Dr. J. Adomavičiaus vadovaujamoje “Sodyboje” Čikagoje nemokamą užuovėją yra radę šimtai “trečiabangių”, kurie, atvykę į naują kraštą, neturėdavo kur prisiglausti. Ši jo gerų darbų sąrašą būtų galima tęsti be pabaigos.

Nuoširdžiai sveikiname dr. J. Adomavičių ir linkime dar ilgų vaisingo gyvenimo metų!

Edvardas Šulaitis

CLEVELAND, OH**PAGERBTAS
ALGIS RUKŠĖNAS**

Tautybių sąjūdis-American Nationalities Movement – pavergtų tautų minėjimo metu 2006 m. liepos 21 d., įvykusiame Massimo da Milano restorane, už nuopelnus tautybių ir amerikiečių veikloje, pagerbė tautybių asmenis. Sąjūdžio funkcija yra tęsti darbą, padėti dar iki šiol neišsilaivinusiomis tautybėms.

Pagerbtieji buvo: Clevelando miesto tarybos narė albanų kilmės Dona Brady, Bulgarių veikėjas Ilia Kazandigeff ir International Services Center direktorius Algis Rukšėnas.

Algii Rukšėnui buvo įteikta specialus “Lifetime Achievement” žymuo, už jo 18 metų darbą, įkurdinant naujus ateivius Clevelando apylinkių rajone. Algis ilgus metus reiškėsi lietuvių veikloje - spaudoje, darbavosi bendruomenėje, buvo Clevelando ALT s-gos

skyr. pirmininku.

Algio Rukšėno nuopelnus Amerikai ir Lietuvai gražiai apibūdino JAV senatorius Mike De Wine, kuris rėmė Lietuvos kelią į laisvę ir įstojimą į NATO ir šiltai sveikino jį už atliktus darbus. Minėjimo dalyviai, įskaitant gražų būrį lietuvių, Algii linkėjo viso geriausio jam formaliai ipasitraukiant iš International Services Center, toliau palaikyti ryšį su centru ir grįžti prie savo meilės – rašymo. **Dr. Viktoras Stankus**

Algio Rukšėno pagerbimo metu LR Garbės kons. Ingrida Bublienė, Gražina Kudukienė, Clevelando LB skyriaus narė dr. Kristina Stankaitytė-Phillips, JAV Sen. Mike De Wine (OH), pagerbtasis Algis Rukšėnas.

Dr. V.Stankaus nuotr.

NEW YORK, NY**MIRĖ PETRAS PALYS**

Ketvirtadienį, liepos 27, būdamas 90 metų, mirė Petras Palys. A.a. Palys, kaip ir dauguma mūsų DP imigracijos žmonių, atvyko į Ameriką 1949 metais, sukūrė šeimą, dirbo daugelį metų privačioj įmonėj, domėjosi muzika, buvo pastovus operos lankytojas, rašė straipsnius į laikraščius įvairiomis temomis.

Jis buvo kultūringas, išsilavinęs žmogus, ištikimas Apreiškimo parapijos parapijietis, dalyvaudavo visuomenės parengimuose, Lietuvių Bendruomenės, Tautos fondo ir kitų. Jis domėjosi lietuviška veikla ir lietuvybe ir Lietuvos atkūrimu.

Liūdesyje paliko savo gyvenimo draugę, žmoną Martą, du vaikus – dr. Garsą Palį iš Maryland su žmona Beth, dukterį Aida Starke iš Vokietijos su vyru, keturis anūkus ir du proanūkus. Atsisveikinimas vyko sekmadienį, liepos 30-ą Kearns Funeral Home, Myrtle Ave. ir 155th Street. Dalyvavo per 70 draugų, pažįstamų. Kun. Vytautas Volertas pravedė maldą, Lietuvių Bendruomenės vardu išreiškė užuojautą Vida Jankauskienė. Visi susirinkę sugiedojo “Marija, Marija”. Laidotuvės buvo pirmadienį, liepos 31, 9 val. ryto iš Apreiškimo parapijos. Petras Palys buvo palaidotas šeimos kapinių vietoje Maryland valstijoje, kur gyvena jo sūnus. Giliausia užuojautą reiškiamo Radijo vardu Petro Palio šeimai, giminėms ir draugams. Taip pat noriu išreikšti Tautos fondo užuojautą ypatingai poniam Martai Palienei, kuri su vyru ištikimai ateidavo į Tautos fondo susirinkimus ir dalyvaudavo jos veikloje. Amžiną atilsį Petrui Paliui.

**ATSISVEIKINOME SU
KONSULU**

Penktadienį, liepos 28-a vyko atsisveikinimas su konsulu Algirdu Dambrausku ir jo žmona Virginija, kurie po trijų metų darbo Lietuvos Konsulate New York grįžta atgal į Lietuvą. Susirinko nemažai žmonių. Gen. konsulas Damb-

Ilgametis Lietuvių fondo veikėjas dr. Jonas Valaitis, LF visuotiniame narių suvažiavime buvo pagerbtas. Iš kairės: LF vald. pirm. Sigita Balzekienė, dr. Jonas Valaitis ir LF steigėjas dr. Antanas Razma.

E.Šulaičio nuotr.

rauskas savo atsisveikinimo žodyje, pasakė, kad jis su žmona labai jau priprato prie New Yorko gyvenimo, jiems čia patiko draugų ir pažįstamų ratelis, jis įgijo daug patirties savo darbe, nors ir buvo jau gyvenęs kitose šalyse – Estijoje, Graikijoje ir kitur, tačiau New Yorko gyvenimas ir darbas visuomet yra išskirtiniai. Jis džiaugėsi galėjęs prisidėti prie kultūrinės veiklos, jo buvimo laiku Lietuva buvo priimta į NATO ir į ES. Jis gražiai padėkojo visiems už atvykimą. Keletą iš jo pareigų perims naujasis konsulas Algimantas Misevičius, kuris New Yorke jau metai. Linkime konsului Dambrauskui ir poniam sėkmės ir laimingų dienų Tėvynėje, o naujam konsului taip pat sėkmės New Yorke.

**LAIKRAŠČIO
“DARBININKO”
NETEKIMAS LABAI
SKAUDI NETEKTIS**

“Darbininko” paskutinis numeris pasirodys – rugpjūčio mėnesio pradžioje. Rugpjūčio mėnesio pabaigoje reikės apieisti užimamas patalpas.

“Darbininkas” turi nemažą rinkinį lietuviškų knygų, kurias nori padovanoti savo skaitytojams. Todėl kviečia atvykti į “Darbininko” redakciją: 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY ir pasirinkti knygų nemokamai. Bet prieš

atvykstant būtinai prašo paskambinti į redakciją telefonu 718 827-1351, darbo valandos nuo 9 ryto iki 4 popiet. Pirmadieniais uždaryta.

UŽDAROMA BAŽNYČIA

Aušros Vartų parapija (Our Lady of Vilnius) bažnyčia yra 571 Broome Street, Manhattan prie Holland Tunnel. Ten, vyko nemažai lietuviškų vakarėlių, suorganizuotų naujai susikūrusios grupės “Niūjorkiečiai šalia mūsų”. Šiuo metu ten vyksta gan didelė drama: bažnyčios stogas yra labai blogame stovyje, užtai Mišios nebevyksta pačioj bažnyčioj, bet apačioje, rūsyje. Ištikimi parapijiečiai prisitaikė ir vis vien susirenka ir dalyvauja Mišiose, kurios laikomos ant stalo pavirtusio altoriumi. Buvo pateiktas prašymas draudimo kompanijai sutaisyti stogą, bet iki šiol nėra padaryta. Su nekantrumu ir nerimu parapijiečiai laukia, kad būtų sutvarkytas stogas, kad vėl galėtų pereiti į viršų, kad vėl girdėtų puikų vargonų garsą.

Pirmadienį, liepos 31 d. New Yorko diecezijos kardinolas Egan paskambino klebonui Eugene Sawicki ir pranešė, kad bažnyčia bus uždaryta. Jis nesakė kada. Jis taip pat sakė, kad jis kalbėjosi su prelatu, Putrimu – monsinjoras Putrimas neprieštaravo bažnyčios uždarymui. Kardinolas sakė,

ST. PETERSBURG, FL**PRADEDA VEIKTI
LITUANISTINĖ
MOKYKLA**

Sekmadienį, rugpjūčio mėn. 13 d., “Saulės” lituanistinė mokykla pradės mokinių registraciją ir mokslo metus. Registracija bus daroma 10 val. ryto Lietuvių klubo (4880-46th Avenue North) mažojoje salėje. Vaikučiai priimami nuo 3 metų amžiaus.

Smulkesnių informacijų kreiptis pas Vidą Meiluvienę, tel. 866-7936.

“Saulės” mokyklos vadovė bė nuoširdžiai dėkoja Lietuvių klubui už leidimą naudotis patalpomis.

V.M.

LIEPOS 4-SIOS GEGUŽINĖ

Ilgametė St. Petersburgo lietuvių tradicija, kad Amerikos nepriklausomybės dieną Lietuvių klubo valdyba klubo salėje surengia gegužinę. Jau 11

kad bažnyčioje per Mišias lankosi mažai lietuvių. Būtų labai apgailestautina jei bažnyčia iš tikrųjų būtų uždaryta, nes tai yra vienintelė oficiali lietuviška parapija New Yorke, ir vienintelė bažnyčia Manhattan. Apreiškimo parapija jau veikia administratoriaus nuožiūra ir dalinasi tarp lietuvių iš ispanų parapijiečių. Atsimainymo parapija Maspeth neturi lietuviško klebono. Senieji lietuviai šias bažnyčias įkūrė, o dabar visos po truputį uždaromos, nes nėra užtenkamai žmonių, kurie jas lankytų ir palaikytų.

Dr. Giedrė Kumpikas

(Nukelta į 11 psl.)

Prel. Ignas Urbonas išleido atsiminimų knygą “Ilga mano kelionė”. Dvi Irenos – Kriauceliūnienė ir Kazlauskienė, vyriausios prel. Igno Urbono knygos pristatymo rengėjos.

E.Šulaičio nuotr.

LIETUVA IR PASAULIS

Prezidentas Valdas Adamkus, priėmęs kadenciją baigiantį Japonijos ambasadorių Lietuvoje Gotaro Ogawa, padėkojo jam už darbą stiprinant dvišalius santykius, išskirtinį Japonijos dėmesį ir finansinę paramą Lietuvos kultūrai ir menui. Pokalbio dalyviai sutarė, kad reikia ieškoti galimybių plėsti ir aktyvinti Lietuvos ir Japonijos verslo bendradarbiavimą, skatinti akademinį mainus, toliau kurti teisinę bendradarbiavimo bazę.

Japonijos ambasadoriaus teigimu, jam buvo itin malonu savo kadencijos metu stebėti Lietuvos ekonominį augimą, pirmavimą įgyvendinant regionines iniciatyvas, aktyviai prisidedant prie tarptautinės bendruomenės pastangų įtvirtinti taiką, pastovumą, gerovę, darnią plėtrą pasaulyje. V. Adamkus pabrėžė, kad valstybės pareigūnų, politikų, kultūros žmonių ryšiai ypač sustiprėjo pastaraisiais metais, kai pažymimos Lietuvos ir Japonijos diplomatinio santykių atkūrimo penkioliktosios metinės. “Tikiuosi, kad abi šalys ir ateityje nuolat plėtos abipusius interesus”, - išreiškė viltį šalies vadovas.

Europos Komisijos viceprezidentas Guenteris Verheugenas atostogauja Kuršių Nerijoje. Jis teigia, kad Neringa yra nuostabiausias Europos kampelis, skelbia *LNK žinios*.

Iš ligoninės Vienoje (Austrija) ketvirtadienį buvo išrašyta Europos Sąjungos misijoje Ukrainos ir Moldovos pasienyje tarnavusi ir apnuodyta Lietuvos muitininkė Renata Takinienė. Jos kolegė moldavė vertėja tebegydoma toksikologinėje ligoninėje. Lietuvos pareigūnė su kolege prieš tai buvo gydamos Moldovos sostinės Kišiniovo ligoninėje. Abiem moterims pastatytos lašinės, tačiau moldavai medikai negalėjo suteikti joms tinkamos pagalbos. Buvo nuspręsta nukentėjusiąsias gabenti austrų medikams, kurie gydė ir per rinkimų kampaniją dioksinu apnuodytą Ukrainos prezidentą Viktor Juščenka.-

Europos Sąjungos (ES) pasienio pagalbos misijos vadų duomenimis, moterys galėjo apsinuodyti sprogus kontrabanda gabentam sprogiajam mišiniui. 36 metų R.Takinienė į ligoninę pateko praėjusį penktadienį tiesiai iš budėjimo posto Gurgulest-Reny upių uoste Ukrainos pusėje. Kartu su moldave vertėja Lietuvos muitininkė stebėjo konteinerių tikrinimą. Pasak R.Takinienės, ji pajuto kažkokį kvapą, moterims staiga pasidarė bloga ir jos skubiai buvo nugabentos į Kišiniovo ligoninę. ES misijos Moldovos ir Ukrainos pasienyje vadai pažymi, kad Lietuvos muitininkė pasižymėjo ypatingu principingumu išaiškinant ne vieną kontrabandos istoriją Moldovos ir Ukrainos pasienyje. ES delegavo muitininkų misiją į Moldovos ir Ukrainos pasienį padėti šių šalių muitininkams kovoti su kontrabandos apraiškomis separatistiniame Padniestrės regione. R.Takinienė misijoje dalyvavo devintą mėnesį.

Didžioji dalis Lietuvos gyventojų įsitikinę, jog Europos Sąjungos (ES) plėtra užtikrina taiką ir pastovumą regione. Kaip rodo kovo 27-gegužės 1 dienomis Europos Komisijos užsakomas atliktas "Eurobarometro" tyrimas, taip mano 71 proc. Lietuvos gyventojų. ES plėtrą kaip pastovumo regione garantą vertina 67 proc. Bendrijos gyventojų. 68 proc. lietuvių įsitikinę, jog ES plėtra sustiprina demokratiją Europos kontinente, panašios nuomonės ir visa Bendrija - taip mano 67 proc. visos Europos Sąjungos gyventojų. 61 proc. lietuvių įsitikinę, jog Europos Sąjungos plėtra sustiprina žmogaus teisių apsaugą Europoje, tokios nuomonės yra 65 proc. ES gyventojų. 69 proc. lietuvių mano, jog Europos Sąjungos plėtra sustiprina jėgas kovojant su nusikalstamumu ir terorizmu, su tokia pozicija sutinka 66 proc. ES gyventojų. 67 proc. lietuvių teigia, jog Bendrijos plėtra konsoliduoja bendrus Europos Sąjungos interesus ir vertybes, tokios nuomonės yra ir 62 proc. ES gyventojų. Tai, jog Europos Sąjungos plėtra sustiprina ES balsą tarptautinėje bendruomenėje, tvirtina 68 proc. lietuvių, panašiai mano ir ES gyventojai (67 proc.).

Dauguma Lietuvos gyventojų skeptiškai vertina Turkijos siekį tapti Europos Sąjungos (ES) nare, tačiau palankiausiai vertina Kroatijos perspektyvas. Tai parodė kovo 27-gegužės 1 dienomis Europos Komisijos atliktas "Eurobarometro" tyrimas 25 valstybėse narėse, stojančioiose valstybėse Bulgarijoje ir Rumunijoje bei Kroatijoje ir Turkijoje, kurios yra šalys kandidatės ir pradėjo derybas dėl narystės ES. Didžiausiu trukdžiu Vakarų Balkanų valstybėms ir Turkijai įstoti į ES 43 proc. europiečių nurodo pagarbos žmonėms ir teisingumo trūkumą. Taip mano ir 32 proc. Latvijos gyventojų bei 35 proc. Estijos piliečių. Kitaip, nei dauguma ES gyventojų, Lietuvos gyventojai didžiausiu stabdžiu Vakarų Balkanų valstybėms ir Turkijai prisijungti prie ES nurodo taikos trūkumą šiose valstybėse su kaimynais. Taip mano 23 proc. lietuvių. Pagrindine kliūtimi šią priežastį laiko ir 43 proc. kaimyninės Lenkijos piliečių.

LGITIC

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus įteikė skiriamuosius raštus Lietuvos ambasadoriui Japonijoje Dainiui Petriui Kamaičiui, ambasadorei Izraelio valstybėje Astai Skaistgirytei-Liauškienei ir ambasadoriui Jungtinėje Karalystėje Vygaudui Ušackui.

www.president.lt

LIETUVOS IR UKRAINOS VYRIAUSYBIŲ VADOVŲ PASITARIMAS

Kijevas, rugpjūčio 10 d. (ELTA). Atostogaujantis ministras pirmininkas Gediminas Kirkilas, trumpam nutraukęs savo poilsį, su trumpu darbo vizitu lankėsi Kijeve ir tarėsi su naujuoju Ukrainos vyriausybės vadovu Viktor Janukovič.

Susitikimo metu aptartas Ukrainos politinių partijų susitarime pareikštas siekis integruotis į Europos Sąjungą, taip pat euroatlantinės integracijos aspektai, Ukrainos stojimo į Pasaulio prekybos organizaciją klausimai. Kalbėta

apie Lietuvos paramą įgyvendinant šiuos tikslus.

Premjerai aptarė ir dvišalio bendradarbiavimo klausimus, tarp jų - Lietuvos investicijų Ukrainoje.

Premjeras G. Kirkilas pakvietė Ukrainos ministrą pirmininką atvykti vizito į Lietuvą, pranešė Vyriausybės spaudos tarnyba.

ELTA primena, kad V. Janukovič Ukrainos Aukščiausioji Taryba didžiąja balsų dauguma patvirtino rugpjūčio 4 dieną. Siekdamas išspręsti politinę krizę Ukrainos prezidentas

Viktor Juščenka sutiko siūlyti savo konkurentą į premjerus V. Janukovič. Mainais už tai V. Janukovič pasižadėjo tęsti Ukrainos kursą į Vakarus.

Po vizito G. Kirkilas tęs atostogas. Tik rugpjūčio 17 dieną Lietuvos Vyriausybės vadovas vyks į Gotlando salą, kur Visbio mieste dalyvaus tarptautinėje konferencijoje “Gerovė ir tvarumas - Baltijos jūros regiono šalių bendradarbiavimas”.

Po atostogų į darbą ministras pirmininkas G. Kirkilas grįš rugpjūčio 21 dieną.

EUROPOS KOMISIJA SKYRĖ 40 MLN. LT

Ši parama yra paskutinė transporto projektui, finansuojamam 2000-2006 metų laikotarpio Sanglaudos fondo lėšomis, pranešė Finansų ministerija. pritaikyti šalies geležinkelio tinklą iki 1000 metrų ilgio sunkiųjų prekių traukinių eismui. Planuojama prailginti 17 geležinkelio stočių kelius.

Lietuvos transporto sektoriaus gerinimui iš viso skirta 13 ISPA/Sanglaudos fondo projektų, kurių bendra vertė siekia 1,702 mlrd. litų, iš jų ES lėšos sudaro 1,18 mlrd. litų.

Septynių projektų lėšomis modernizuojami pagrindiniai Lietuvos keliai, šeši projektai įgyvendinami geležinkelių sektoriuje. Keturi 303 mln. litų vertės transporto projektai jau baigti įgyvendinti.

Liepos mėnesį Europos Komisija (EK) patvirtino Sanglaudos fondo finansavimą dar dviems aplinkosaugos projektams - 129 mln. litų skirta vandentiekio ir nuotekų atnaujinimui ir plėtrai Ventos-Lielupės baseine, taip pat papildomas virš 25 mln. litų finansavimas skirtas pesticidų

ir pavojingų atliekų, esančių bankrutavusiose įmonėse, sutvarkymui.

Dabar EK nagrinėjamas paskutinis aplinkosaugos projektas, kuris pretenduoja į 2000-2006 metų Sanglaudos fondo paramą.

Minėtu laikotarpiu investicijos skirtos 15 vandentvarkos ir 11 atliekų tvarkymo projektų įgyvendinimui. Bendra vandentvarkos projektų vertė siekia beveik 1,226 mlrd. litų, iš jų 898 mln. litų sudaro Sanglaudos fondo parama.

Atliekų tvarkymui skirta 539 mln. litų, iš jų 364 mln. litų – iš Sanglaudos fondo.

Iš viso Lietuvai 2000–2006 metais skirta virš 2,851 mlrd. litų ISPA ir Sanglaudos fondo paramos. Šiuo metu šios paramos lėšomis Lietuvoje įgyvendinami 44 projektai, o jų bendra vertė yra beveik 3,605 mlrd. litų (Sanglaudos fondo dalis – 2,551 mlrd. litų).

Iki 2006 metų rugpjūčio jau baigti įgyvendinti aštuoni projektai, įsisavinta per 1,063 mlrd. litų, iš kurių daugiau kaip 711 mln. litų - ES parama.

LGITIC

SUVEŠĖJO SOVIETINĖ SIMBOLIKA

Pačioje Lietuvos sostinės širdyje, gėlyne priešais šv. Petro ir Povilo bažnyčią, suvešėjo vienas svarbiausių sovietinių ir komunistinių simbolių - ryškiai raudona penkiakampė žvaigždė. Ypatingą kai kurių miestelių pasipiktinimą kelia tai, kad šis apželdinimo "sedevras" - raudona žvaigždė su baltu apvadu - yra lyg iš akies trauktas anksčiau sovietinės, dabar - rusų karinės aviacijos heraldikos ženklas, puošęs, beje, ir penai rugsėjį Lietuvos erdvę pažeidusį ir čia sudužusį Rusijos naikintuvą "Su-27".

Vilniaus savivaldybės miesto tvarkymo poskyrio vedėja Irena Mikalauskienė, paklausta, kas sumanė įkurdinti sovietų simbolį Lietuvos sostinėje, at-
rėžė, jog tai - "Europos Sąjungos labdara".

"Iš Europos Sąjungos gavome raudonųjų svogūnėlių siuntą, todėl sugalvojome sukurti būtent tokį gėlyną", - aiškino I. Mikalauskienė. Maždaug 3 valandą p.p. vykusį pokalbį tęsti ji atsisakė, pareiš-
kusi, kad jos "darbas jau baigėsi".

Delfi

JAUNIEJI DAINININKAI ČIKAGA NENUSIVYLĖ

Vilniaus jėzuitų gimnazijos choras buvo vienas iš dviejų Lietuvos muzikinių kolektyvų, kurie dalyvavo Čikagoje liepos 2 d. vykusioje 8-ojoje Dainų šventėje. Jis pasirodė ne tik šios šventės programoje, bet dainavo ir kitose salėse, buvo nuvykęs net į Michigan valstiją.

Klaipėdos muzikos centro mišrus choras "Aukuras" surengė tik vieną koncertą (Grace Episcopal bažnyčioje, Oak Park, IL, birželio 30 d.), o jaunieji vilniečiai savo koncertinę programą pradėjo birželio 29 d. ir baigė tik liepos 7-ąją.

Pirmasis koncertas buvo surengtas Jaunimo centre Čikagoje. Kitą rytą jaunieji dainos entuziastai giedojo Šv. Mišiose Pal. J. Matulaičio misijos koplyčioje Lemonte. Sekmadienio rytą jie giedojo Dainų šventės pamaldose "Sheraton Chicago" viešbutyje, o prieš pietus dar suspėjo dalyvauti Holy Name katedroje Čikagoje. Po pietų tuoj pat skubėjo į UIC paviljoną, kur vyko Dainų šventės programa.

Tada sekė vilniečių išvyka į "Dainavos" stovyklavietę Manchester, MI, -koncertavo ten stovyklaujantiems ateitininkams.

Pakeliui į šią stovyklą choro vadovas Leonidas Abarius ir jaunieji choristai padarė staigmeną žinomam chorvedžiui, kompozitoriui Faustui Stroliai – sustojo jo sodyboje Oak Forest, IL. Čia svečiai iš Vilniaus apdovanojo čikagietį tautiniu audiniu ir garso įrašais. Tada visi, sustoję prie F. Strolios namų, padainavo dvi

jo kompozicijas. Šiuo netikėtu gestu buvo įvertintas didelis F. Strolios įnašas plėtojant lietuvišką muziką išeivijoje.

Taip pat reikia paminėti Jėzuitų gimnazijos choro pasirodymus Dievo Apvaizdos lietuvių bažnyčioje Southfield, MI, ir latvių Garezers gimnazijos stovyklautojams Three Rivers, MI.

Jaunieji dainininkai atgal į Vilnių išskrido penktadienį, liepos 7 d. Bet prieš tai dar surengė atsisveikinimo koncertą Tėvų jėzuitų koplyčioje prie Jaunimo centro Čikagoje.

Iš viso šioje išvykoje dalyvavo 38 žmonės, daugiausia jaunieji choristai, kurie Čikagą ir apskritai Ameriką matė pirmą kartą. Šie jų pasirodymai buvo nemokami ir vadinosi padėkos koncertais. Dėkota Jėzuitų gimnazijos aukotojams ir šios išvykos rėmėjams, kurių dėka buvo suteikta galimybė jauniesiems choristams atvykti į JAV ir čia pasirodyti.

Vilniečiai buvo labai patenkinti šia kelione. Tik gailėjosi, kad ji buvo trumpa. Tačiau ir per ribotą laiko tarpą jie nemažai pamatė. Iš arti galėjo pajusti Amerikos kraštą, apie kurį anksčiau tik knygose skaitė ar iš kitų žmonių pasakojimų šitą žinojo.

"Dabar, sugrįžę į namus, mes patys apie Ameriką kitiems pasakosime", - sakė keli iš užkalbintų gimnazistų.

Į Dainų šventę buvo atvykęs ir Lietuvos jėzuitų provincijolas Aldonas Gudaitis. Tačiau jis į Vilnių sugrįžo keliomis dienomis anksčiau nei Jėzuitų gimnazijos grupė.

Edvardas Šulaitis

VYŽUONŲ BAŽNYČIOS 600 METŲ SUKAKTIS

Nedaug Lietuvoje yra bažnyčių, kurios galėtų savo amžiumi prilygti Panevėžio vyskupijai priklausančios Vyžuonų miestelio Šv. Jurgio parapijos bažnyčiai – pastaroji šią vasarą švenčia savo 600 m. sukaktį. Tai patys seniausi Dievo namai visoje Utenos apskrityje.

Turbūt ne visi mūsų skaitytojai žino, kur yra Vyžuonų miestelis, - abipus Vyžuonos upės (tai kairysis Šventosios intakas), tarp Lydekio ir Iženo ežerų, 12 km į šiaurės vakarus nuo Utenos, 8 km į pietryčius nuo Užpalių.

Kaip sakoma B. Kviklio leidinio "Lietuvos bažnyčios" 4-jame tome, rašytoji Vyžuonų istorija prasideda nuo 1406 m., kai čia buvo pastatyta bažnyčia. Teigiama, kad dr. Jurgis Gimbutas savo studijoje nustatęs Lietuvos bažnyčių sta-

tymo chronologiją. Vyžuonų bažnyčią mini 23-iąją iš eilės. Ji buvusi pastatyta Vytauto arko nors kito, jo paliepimu.

Tame pačiame leidinyje minima daug įdomių istorinių detalių apie Vyžuonų miestelį bei jo bažnyčią kuri, bėgant amžiams, keitėsi.

Bolševikų okupacijos metais Vyžuonos buvo gerokai sumenkusios: 1959 m. čia buvo likę tik 600, o 1970 m. – tik 528 gyventojai. Tačiau bažnyčioje išsilaikė religinio meno bei kultūros vertybių, kurių joje galima rasti ir dabar.

Mūsų rankose yra keli Vyžuonų Šv. Jurgio parapijos klebono kun. Eugenijaus Staleronkos ir Vyžuonų seniūno Vytauto Vanago laišškai, kuriuose pasakojama apie pasirengimus neeiliniam – 600 m. jubiliejaus minėjimui.

Kaip rašo klebonas ir se-

Lietuvos Valstybės vadovas Valdas Adamkus rugpjūčio 11 d. priėmė Lietuvos jaunimo organizacijų vadovus. www.president.lt

VL. JAKUBĖNAS LIETUVOJE SUSILAUKIA SUSIDOMĖJIMO

Beveik prieš dvejus (2004 m.spalio 21-23 d.) Vilniuje vyko 38-oji Baltijos muzikologų konferencija, skirta čikagiškio kompozitoriaus ir muzikos kritiko Vlado Jakubėno (1904-1976) 100-osioms gimimo metinėms paminėti. Neseniai Vilniuje pasirodė tos konferencijos straipsnių ir pranešimų rinkinys pavadinimu "Muzikos kūrinys – jo ribos ir interpretacijos" ("Musical Work: Boundaries and Interpretations"). 302 puslapių leidinyje straipsniai spausdinami anglų ar vokiečių kalbomis, o lietuvių kalba patiekiamos jų santraukos.

Šio leidinio publikacijų eigą lėmė knygos dedikacija kompozitoriaus ir muzikos kritiko V. Jakubėno 100-osioms gimimo metinėms bei specialios problemos.

Pirmoji leidinio dalis skirta V.Jakubėno kūrybinei veiklai. Čia rašo: Jūratė Landsbergytė ("Modernizmo" krizės ūpas ir jo alternatyvų paieškos XX a. vidurio lietuvių muzikoje"), Judita Žukienė (Vlado Jakubėno kamerinė muzika: kūrybinės paskaitos ir realijos"), Jonas Bruveris ("Vladas Jakubėnas operos gyvenime"), Rita Nomicaitė ("Vlado Jakubėno muzikos futurologija"). Pirmieji du straipsniai spausdinami vokiškai, o kiti – anglų kalba. Be to, patiekiamas ir V.Jakubėno biografija (angliškai ir lietuviškai).

Su savo rašiniais iš lietuvių tarpo dar dalyvauja Danutė Kalavinskaitė, Rūta Gaidamavičiūtė, Audronė Žiūraitytė, Lina Navickaitė, Rimantas, Janeliauskas, Rima Povilionienė, Inga Jasinskaitė-Jankauskienė. Randame duomenų ir apie lietuvių autorius, kurių straipsniai irgi šiame leidinyje spausdinami. Tokių lietuvių yra 12-ka, kurių tarpe –vienas iš JAV. Daugiausia (3) iš Latvijos.

Knygą sudarė ir parengė Lietuvos kompozitorių sąjungos Muzikologų sekcijos pirmininkė dr. Audronė Žiūraitytė. Išleidimą rėmė Lietuvos Respublikos kultūros ir sporto rėmimo fondas.

Knygą sudarė ir parengė Lietuvos kompozitorių sąjungos Muzikologų sekcijos pirmininkė dr. Audronė Žiūraitytė. Išleidimą rėmė Lietuvos Respublikos kultūros ir sporto rėmimo fondas.

Šis leidinys skirtas muzikologams, menotyrininkams, besidomintiems kūrinio fenomeno klausimais ir V. Jakubėno kūrybine veikla. Tie, kas domisi V. Jakubėnu ir jo veikla, turėtų įsigyti ir 1999 m. Jono Petronio leidyklos Kaune išleistą 392 puslapių knygą "Vladas Jakubėnas" (dokumentai, laišškai, straipsniai, atsiminimai, kūrybos apžvalga), kurią dar galima gauti ir Čikagoje.

V. Jakubėnas ilgą laiką gyveno ir dirbo Čikagoje, čia jis ir palaidotas. Jam mirus, buvo įsteigta kompozitoriaus V. Jakubėno vardo draugija, kurios skyrius veikia ir Lietuvoje. Daugumoje šios draugijos, kuriai jau daugiau negu 20 m. vadovauja E. Šulaitis, dėka Lietuvoje išleista nemaža kompozitoriaus ir muzikologo kūrybą liečiančių knygų, gaidų ir pan. Beje, šių metų pabaigoje (gruodžio 13 d.) sueis 30 metų nuo šio pasižymėjusio kūrėjo mirties, nors dar nežinoma, kaip ji bus paminėta.

Edvardas Šulaitis

Sutvarkė ir patį miestelį

Vyžuonų seniūnas V.Vanagas savo laiške rašo, kad pasisekė išprašyti iš Utenos valdžios pinigėlių miesteliui pagražinti. Jau tvarkomi šaligatviai, remontuojami kultūros namai. Dar deramasi pinigų, nes norima nuvesti vandentiekį į kapines. Vasaros metu ten esantis šulinys išdžiūsta, žmonės pyksta, kad nėra kuo laistyti ant jų artimųjų kapų augančių gėlių.

Seniūnas taip pat rašo ir apie sukaktuvinę Vyžuonų miestelio ir parapijos knygą, kuri turės apie 500 psl. ir išeis 1000 egzempliorių tiražu. Joje

bus daug istorinės medžiagos, nemažai nuotraukų, tilps žinios ir apie užsienyje gyvenančius šios vietovės žmones, ypač tuos, kurie vienaip ar kitaip remia savo gimtąjį miestelį ir parapiją. Knygos išleidimas kainuos apie 46-50 tūkst. litų, iš kurių 20 tūkst. pažadėjo Utenos valdžia, o likusių reikia prašyti iš verslininkų ir kitų pasiturinčių tautiečių.

Tai tiek trumpai apie senąją Vyžuonų bažnyčią, jos 600 m. sukaktį ir netrukus vyksiantį neeilinį minėjimą, kuris turėtų dominti ne vien tik Vyžuonų miestelio dabartinius ar buvusius gyventojus. Kiek žinome, JAV ir Kanadoje gyvena nemaža mūsų tautiečių iš Utenos krašto.

Edvardas Šulaitis

“PAGALBOS LIETUVAI” DIREKTORIŲ TARYBOS VEIKLA

Orlando mieste vykusio 93-tojo Lietuvos Vyčiu suvažiavimo metu, rugpjūčio 2 d. Grosvenor Resort viešbutyje buvo susirinkusi “Pagalba Lietuvai” padalinio direktorių taryba. Prieš susirinkimą prelatas dr. kun. J. Anderlonis sukalbėjo maldą. Posėdžiui vadovavo valdybos tarybos pirmininkė Regina Juškaitė-Švobienė. Buvo pranešta apie praėjusių 2005-06 m. veiklą.

2005 m. rugpjūčio mėn., per 92-ąją LV metinį suvažiavimą, “Pagalba Lietuvai” paminėjo savo 15-metį. Kalėdų laikotarpyje buvo išleistas gražus ir istorinis metraštis, kuris apibudino šio padalinio veiklą. Dėkojame direktorių tarybos nariui Robert A. Martin, Jr. už jo redagavimą. Buvo gauta daug gražių atsiliepimų ir aukų.

Nuo 1990 m. padalinio įsteigimo, 92 talpintuvai buvo išsiųsti Lietuvon. Jų vertė siekia virš 71 milijonų JAV dol. Kadangi šiuo laiku negaunama vaistų ir medikamentų ir nežinia, ar ateityje bus gaunama daugiau vaistų siuntoms, (paskutinis talpintuvas išsiųstas 2002 m.) iš Catholic Medical Mission Board, New Yorke. pagrindinė organizacija kuri parūpindavo vaistų siuntas, “Pagalba Lietuvai” turi nustatyti ateities tikslą liečiant medicines/humanitarines srities programai.

Nuo 1989 m. Vilniaus arkidiecezijai veikia “Carito” programos: Betanijos sriubos virtuvė, “Angelo Vilties” vaikų dienos centras, Motinos ir vaikų centras, Motinos Teresės gailestingumo seselių globos ir nakvynės namai, vaistinė, ir Visų Šventų dienos centras ir pa-

Dalis buvusiųjų LV Centro valdybos pirmininkų (iš kairės): Garbės narė Anna Klizas-Wargo, naujai išrinkta pirm. Elena Nakrosis, garbės narė Agnes Mickūnas, garbės narė Pranciška Petkuvienė; antroje eilėje-Robert A. Martin, Jr. R. Juškaitės-Švobienės nuotr.

auglių namai.

Carite dirba 26 etatiniai darbuotojai ir per 130 talkininkų savanoriškai padeda. Šiuo metu “Pagalba Lietuvai” tarpininkas Lietuvoje yra Balys Stankus, buvęs Carito programų direktorius. Jis praneša padalinio valdybai apie reikalingiausią finansinę pagalbą ir paramą. Vilniaus savivaldybė remdavo šias programas, bet finansinė parama žymiai sumažėjo. Taip pat Vilniaus arkidiecezija remdavo programas, bet nėra lėšų visas programas išlaikyti. Be finansinės paramos, kelios ar dauguma iš šių programų bus ribotos ar visai nustos veikti.

Jau keli metai kai “Pagalba Lietuvai” remia kelias Carito Kalėdų programas. Remia ir Amatų centrą, kur neseniai buvo paaukota 7,500 JAV dol.

Iš padalinio antros programos – klierikų įsūnijimo programos, nuo 2002 m. jau 18 klierikai buvo įšventinti kunigais. O per 2006 m. 3 klierikai buvo įšventinti kunigais: Žydrius Kuzinas, Alfredas Pusko ir

Sigitas Grigas. Jie tarnauja Vilniaus arkidiecezijai ir Panevėžio ir Kaišiadorių diecezijoms. Turime kelius dosnius rėmėjus, kurie finansinei rėmė klierikų mokslą per visus šešis metus, sumokant 12,000 JAV dol. Gal ir toliau tęs paramą ir kitiems klierikams. Nuo 1999 m. iki 2005 m. gegužės 20 d., jau surinkta ir paaukota 456,594.74 JAV dol., įskaitant specialų Ann T. Baronas šeimos fondą. 2005 m. lapkričio mėn. buvo gauta dosni auka - 50,000 dol. iš majorės A. Krizinauskas, (US Air Force). Ji nuolatinė seminarijos rėmėja, įsteigė Krizinauskas/Schucavage stipendijos fondą trečio, ketvirto ir penkto kurso studijuojantiems klierikams Šv. Juozapo Seminarijoje.

Gailestingos Motinos Teresės nakvynę ir globos namai yra šio padalinio trečioji programa. Čia benamiams teikia nakvynę, maitinimą, minimalią medicininę, psichologinę bei dvasinę pagalbą. Motinos Teresės seselės slaugo ligonius.

(Bus daugiau)

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokančių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. Dirvai tik nuolatinį skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – Dirvos leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2006 m. rugpjūčio 21 d. praveisti naujų skaitytojų telkimo vajų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, už Dirvą metams (JAV ir Kanadoj) moka tik 40.00 dol.

Mieli, ilgamečiai Dirvos skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite Dirvą savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 115.00 dol.

Jei žinote asmenų, Jūsų kaimynystėje ar ir toliau gyvenančių (JAV ar Kanadoje), kurie Dirvos neskaito, atsiųskite jų adresus. Mes jiems pabandysime Dirvą kurį laiką siųsti nemokamai, kad jie pilnai su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų Dirvos skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime Dirvos tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą Dirvos stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas
Nr. ir gatvė
Miestas Valstybė Zip
Tel. numeris
Jei siūlote Dirvą siųsti susipažinimui, įrašykite siūlomą adresą:
Pavardė ir vardas
Nr. ir gatvė
Miestas Valstybė Zip

“LIETUVIŲ TAUTOS – LIETUVIŲ KALBOS LIKIMAS”

Dr. Algimantas Liekis

VII.

Jie paskelbė, kad Lietuvos masonai esą pavaldūs tik Lenkijos masonams ir neturį jokios savarankiškumo teisės ir pan.

Rusai, susekę masonus, netrukus uždraudė jų veiklą ir Lenkijoje, ir Lietuvoje, o caro atsiųstas vietininkas rusų šovinistas M. Novosilcevas (Novosilcev) universitete ir kitose mokymo įstaigose įvedė policinį režimą, ėmėsi nuožmiu smurtu rusinti Vilniaus universitetą, mokyklas. Ne be jo iniciatyvos 1823 m. buvo suminti 108 Vilniaus universiteto studentai ar jį baigusieji – filaretų ir filomatų susivienijimų nariai, apkaltinus juos revoliucine veikla; buvo suimta

ir daug moksleivių iš Kražių, Kauno, Panevėžio, Kėdainių gimnazijų, irgi apkaltinus revoliucine veikla. Apie 20 suimtųjų studentų, tarp jų ir poetas A. Mickevičius, ir keliasdešimt moksleivių buvo ištremti į Sibirą; didelė jų dalis ten ir žuvo. Apie juos A. Mickevičiaus, "Vėlinėse", Piligrimų litanijoje, rašoma: "Per kančią Lietuvos jaunuolių, užmuštų lazdomis, mirusių kasyklose ir ištrėmimo, išgelbėk mus, Viešpatie!"

Netrukus po studentų ir moksleivių areštų, M. Novosilcevas, pašalinus iš pareigų J. Čartoriskį, perėmė jo pareigas, ir universitetas, visos mokyklos pradėtos oficialiai

rusinti. Iš Vilniaus universiteto atleista daug laisvesnės mąstysenos profesorių, iš jų minėtasis K. Kantrimas,— už tai, kad jis dar anksčiau buvo parengęs lietuvių kalbos katedros universitete įsteigimo projektą; ypač atkakliai rusinti universitetą ir visą švietimo apygardą ėmėsi naujasis rektorius (nuo 1826 m.) iš Čekijos parsikvies-tas žydas V. Pelikanas. Jo įsakymu universitete kaip ir jo žinioje esančiose mokyklose, buvo galima vartoti tik rusų kalbą. Tiesa, buvo planuota universitete skaityti lietuvių kalbos kursą greta iki tol skaitytų prancūzų, vokiečių, anglų, italų kalbų kursų. Bet jis skaityti nebuvo pradėtas, nes, mirus carui Aleksandrui I ir sostą perėmus jo broliui Mikalojui I, pareikalauta greičiau surusinti ir Lietuvą, tad vietoje minėtojo lietuvių kalbos kurso universitete įkurta persų kalbos katedra

(1826 m.). O po pralaimėto prieš rusus 1831 m. ginkluoto lietuvių ir lenkų sukilimo, Vilniaus universitetas buvo uždarytas, po dešimtmečio — ir Medicinos akademija, Katalikų dvasinė akademija perkelta į Petrapilį, kad ji būtų labiau atskirta nuo katalikiškosios aplinkos. Į rusiškas pertvarkytos visos gimnazijos, mokyklos.

Caru tapus Aleksandrui II (1855–1881 m.), rusiškasis šovinizmas buvo viena iš svarbiausių vietos ir užsienio politikos kryptų. Didžiausiuose Rusijos miestuose įsteigti įvairūs rusų šovinistų komitetai, turėję rūpintis rusiškumo platinimu tarp kitataučių, taip pat užsienyje, ypač slavų gyvenamuosiuose kraštuose. Tam rusų šovinizmui, nacionalizmui pritarė didžioji dalis ir Rusijos mokslininkų, kultūros veikėjų, net tokie rašytojai kaip F. M.

Dostojevskis (Dostojevskij), L. Tolstojus, skelbė, kad Vakarų Europos kultūra yra nieko verta, "dekadentiška ir bedieviška" ir tik tai, kas rusiška, esą pažangu ir turi ateitį.

XIX a. viduryje Petrapilio universiteto Rusijos ir slavų istorijos skyriaus vedėjas prof. N. Ustrialovas (Ustaialov) suformulavo ir "mokslinę" Rusijos istoriografijos pažiūrą į Lietuvą: tik rusai ir Rusija visą laiką lėmė Lietuvos istoriją, ir Lietuvos provincija istoriškai buvusi tik rusiška, bet ne lenkiška. Tokia ji buvo tapusi tik dėl lenkų agresyvios veiklos. **Bet visai buvo nutylimas pačios lietuvių tautos vaidmuo sukuriant Lietuvos valstybę. Nuo tada ir žinomiausių rusų istorikų veikluose nebeliko "Lietuvos valstybės" termino, o tik "Lietuvių-rusų valstybės".**

(Bus daugiau)

RENGINIŲ KALENDORIUS

SPALIO 28-29 dienomis rengiama dailininkės Nijolės Palubinskienės paroda ir Aldonos Stempužienės CD “Pasakų sakalas” pristatymas Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos auditorijoje.

LAPKRIČIO 12 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

DARIUS SONGAILA RUNGTYNIAUS WASHINGTON, DC

Profesionalaus krepšininko gyvenimas ir darbas yra sunkiai progresuojamas. Taip atsitiko D. Songailai, kuris prieš savaitę dar tikėjo, jog pratęs sutartį su “Chicago Bulls” klubu.

Tačiau “Chicago Bulls” negalint mokėti didesnės algos, jis turėjo pasirinkti kitą komandą. O ja buvo “Washington Wizards” ekipa, kuri mūsiškiui pasiūlė visai gerą atlyginimą – 23 mil. dolerių per penkis metus. Taigi čikagiečiai, krepšinio sirgaliai, dabar Darių Čikagoje matys retai – 2 kartus per sezoną.

Reikia daugiau V. Aleknu

Turbūt, visi žinome kas yra Virgilijus Alekna, kuris svarbiausiose pasaulio varžybose renka pergales vieną po kitos. Jis kaip žinome, yra ne vien tik olimpinis, bet ir pasaulio disko metimo čempionas.

Praėjusį savaitgalį Madride, Ispanijoje įvykusiose tarptautinėse pirmenybėse lietuvis vėl išėjo laimėtoju, diską nusviesdamas 223-3 pėdas. Tai buvo 10-ji pergalė iš eilės šį sezoną – pasekmė kurią niekas jo šakoje nėra pakartojęs.

Gaila, kad dabar beliko tik vienas Alekna, kuris leng. atletikoje sugeba garsinti Lietuvą.

Šiuo metu, kada aplinkui vyrauja karščiai, yra smagu grįžti į šaltesnius laikus – Žiemos olimpinės žaidynės Turine, Italijoje.

Jas gerai pristato Lietuvoje, Lietuvos Tautinio olimpinio komiteto išleistas puikus leidinys, kuris vadinasi “Žiemos žaidynės pavasarėjančiame Turine”. Tai 64 puslapių, žurnalinio formato knygelė, žodžiais ir vaizdais pristatanti lietuvių sportininkų pasirodymus toje pasaulinio garso sporto šventėje.

Šio leidinio skaitytojas randa nemaža aprašymų apie lietuvių žiemos sporto atstovus, kurie Turine gynė Lietuvos garbę, deja, daugumoje nesėkmingai. Čia gal tik Lietuvos šokėjų ant ledo pora M. Drobiazko ir P. Vanagas, nežiūrint jų griuvimo, vis tiek dar išsaugojo vietą pirmame dešimtuke, buvo septintaisiais. Apie kai kurių Lietuvos sportininkų pasirodymus visai nesinori kalbėti ir kyla klausimas – kodėl tokie sportininkai randa vietą olimpinėje komandoje?

Šio leidinio teksto autoriai – Bronius Čekanauskas ir Paulius Jurkevičius, nuotraukos Alfredo Pliadžio. Statistiką parengė Gintaras Nenartavičius. Tiražas 3,000 egz.

Edvardas Šulaitis

Sustojo Algirdo Pužausko plunksna ir jo rašiniai...

Ir paskutinis lapas jau metai, kaip amžinai užverstas.

Mūsų liūdesio dienos dar vis su mumis.

Šv. Mišios už jo sielą bus 2006 m. rugpjūčio 23 d., St. Mary's bažnyčioje, Ocean Park, WA.

Prašome visus draugus ir gimines už jo sielą pasimelsti.

Nuliūdusi žmona Bronė, sūnūs Andrius, Algis, Vaidotas

(Atkelta iš 7 psl.)

ST. PETERSBURG, FL

žuvusieji už jos garbę ir laisvę. Pirmininkė taip pat perskaitė klubo nario dr. Petro Jokubkos parašytą šiai dienai eilėrašį “Liepos 4-ji”.

Gegužinėje dalyvavo ir klubo choro vadovas Aloyzas Jurgutis. Jam skambinant pianinu buvo lengva dainuoti. Visi dalyviai dainavo su malonumu ir taip gerai, kad muz. Jurgutis visus kvietė įsijungti į chorą kai prasidės sezonas.

Saldainių skaičių atspėjo ir juos laimėjo jauni svečiai iš Lietuvos Kristina ir Rimantas.

Aldonai Čėsnaitei geroje nuotaikoje pravedant loteriją, vieni džiūgavo laimėję, o kiti pasiliko laukti sėkmingesnio kito karto.

Gegužinė patenkinti dalyviai lėtai skirstėsi namo. *Alv.*

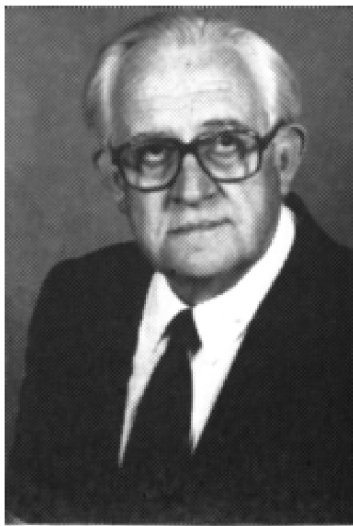
AŠTUNTOJI LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ

Š. m. liepos mėn. 2 d. Čikagoje, IL Universiteto salėje, JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės kartu su Šiaurės Amerikos Muzikos Sąjunga surengė įspūdingą Dainų šventę, dalyvaujant 52 chorams iš JAV, Kanados, Didžiosios Britanijos ir Lietuvos ir keliems tūkstančiams žiūrovų. Šventei ruošti buvo sudarytas gausus nariais organizacinis komitetas, kurio pirmininku buvo dr. Audrius Polikaitis, o meno vadove Rita Čyvaitė-Kliorienė.

Šventėje dalyvavo ir keletas asmenų iš St. Petersburgo. Viena iš dalyvių, Angelė Karnienė, buvo klubo pirmininkės paprašyta papasakoti savo įspūdžius iš šios šventės, ką ji liepos 23 d. klubo popietėje ir padarė.

“Po 15 metų pertraukos vėl iš įvairių Amerikos miestų ir miestelių suplaukėme į Čikagoje rengiamą Aštuntąją Lietuvių Dainų šventę.

Prie įspūdingo Illinojaus universiteto Paviljono ant šaligatvio būriavosi masės tautiečių jau bent valandą prieš šventės pradžią. Čia galėjai matyti besisveikinančius, besiglėbesčiuojančius, besibučiuojančius seniai nesimačiusius draugus, pažįstamus ir artimuosius. Sunku nupasakoti

tą jausmą, kuris supo mus ant to šaligatvio ir per visą šventę, bet žinau, kad tikriausiai kiekvienas esame jį pajutę, nes jau daugelis metų dalyvaujame panašiose tautinių šokių ir dainų šventėse. Tai tikra lietuviškos dvasios atsinaujinimo šventė. Niekas nesidrovi ir nesistebi pamatę per skruostus riedančias džiaugsmo ašaras.

Įeinant į Paviljono areną visi gavome mažus šviestuvėlius ir prie jų prikabinatas baltas skareles. Buvome perspėti, kad tai bus reikalinga programos bėgyje. Taip pat galėjome nusipirkti gražiai paruoštą Dainų šventės leidinį, pavadintą šventės šūkiu “Atsiliepk daina”. Šiame leidinyje atspausdinti ir visų naujai sukurtų dainų tekstai, šventės programa, aprašyti chorai, jų vadovai. Didelę knygų dalį užima ir sveikinimai.

Arena – tai didžiulis ovalas, Amerikoje populiariai vadinamas “Bowl” – pailgas indas, kurio balkonus viename gale užėmė programos atlikėjai, o parterio grindų plotą ir likusius balkonus užėmė orkestras ir publika. Prieš programą virš choristų abiejose arenos pusėse kabančiuose didžiuliuose ekranuose buvo rodomos didžiųjų šventės rėmėjų pavardės ir jų paaukotos sumos. Įeinant į areną mus pasitiko rekorduota lietuviška ir pasaulinė valsų, dainų ir operų muzika.

Muzikinę palydą šventei suteikė 40 asmenų pučiamųjų orkestras. Gražiai suskirstyti ir susėdę choristai nuo pat žemės iki viršutinių eilių atrodė iškilmingai. Vyrų dėvėjo baltus marškinius ir mėlynus kaklaraiščius su šventės ženklu-aštuonlapė balta gėlė baltame rate ir mėlyname fone. Vaikai dėvėjo tamsias kelnės ar sijonėlius su mėlynais T-marškiniais irgi papuoštais šventės ženklu, o moterys dėvėjo juodus sijonus, baltas bliūzes ir pereinamos mėlynos spalvos apdengimus.

Taip, visi pasigedome tautinių drabužių. Tai būtų buvę

DIRVAI AUKOJO

K.Laikūnienė, Clev., OH	100
K.Paškonis, Eastlake, OH	80
G.Stankūnas, Cos Cob, CT	54
G.Kenter, Danbury, CT	50
D.Mačernis, Chicago, IL	50
V.M.Brizgys, Chesterland, OH ..	45
I.Ramanauskas, Pt. Orange, FL ..	45
R.Bitėnas, Bronxville, NY	30
K.Černis, W. Bloomfield, MI ...	30
A.Jagutis, Daytona Bch., FL	30
B.Kozica, Daytona Bch., FL	30
Lietuvių kredito kooperatyvas Los Angeles, CA	30
H.Macijauskas, Cleveland, OH ..	30
K.Rožanskas, Vilnius, Lietuva ..	30
A.Skridulis, Daytona Bch, FL ..	30
V.Šilas, Chicago, IL	30
R.Tamulionis, St. Pete., FL	30
R.Baika, Salem, NH	25
J.Biliūnas, Mentor, OH	25
B.Gedvilas, Willoughby, OH	25
J.Ignaitis, Cupertino, CA	25
A.Stungys, Kirtland, Hills, OH ..	25
A.Zaparackas, W.Bloomfld, MI ..	25
A.S.Aglinskas, Kaneohe, HI	20
A.Baliūnas, Cleveland, OH	20
T.Česnaitis, Hondo, TX	20
B.Navikas, Mentor, OH	20
E.Steponis, Seven Hills, OH	20
V.Žiedonis, Wlby Hills, OH	20
N.Von Kiparski, Montvl., OH ...	15
A.Kavaliūnas, Culver, IN	14
M.Ambrose, New Market, MD ..	10
V.Eikinas, Chapel Hill, NC	10
A.Giedraitienė, Willowick OH ..	10
V.Kamantas, Grand Rapids, MI ..	10
A.Kukučionis, Tinley Park, IL ..	10
R.Minkūnas, Seven Hills, OH ..	10
A.Pintsch, West Milford, NJ	10
L. Pollock, Solon, OH	10
Kun.A.Babonas, Detroit, MI	5
B.Čyvienė, Cleveland, OH	5
A.Pesys, Dearborn Hts., MI	5
M.Marcinkus, Hometown, IL	4
G.Pauliukonis, S. Pasadena, FL ..	4

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

iškilmingai atrodantys šventės programos atlikėjai. Dabar jie atrodė eiliniai, bet, turiu pripažinti, tvarkingai. Sužinojau, kad tokį drabužių sprendimą padarė Dainavoje susirinkę visi chorų vadovai. **Tautinius drabužius dėvėjo abudu šventės pranešėjai Eglė Laniauskienė ir Arūnas Čiuberkis**, kurie atliko savo užduotį be priekaištų, puikiai kalbėdami tikslia lietuvių ir anglų kalba.”

“*Lietuvių žinios*”, 2006, liepa, Nr.361.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Los Angeles skyrius kviečia visus apylinkių lietuvius į

TAUTOS ŠVENTĖ

Šių metų rugsėjo 3 dieną, sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje.

Pradžia 12:30 val.p.p.

Kalbėtojas – garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas.

Meninę dalį, akompanuojant muzikai Viktorui Raliui, atliks solistė Janina Čekanauskienė.

Programą praves Daina Kasputienė-Petronytė.

Po minėjimo pasivažišinsime užkandžiais ir kava.

Įėjimas laisvas.

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima pirmadieniais

9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

SPORTO ŽINIOS

Andrija Taraškaitė 2006 m. gegužės 7 d. rutulio stūmimo pasekmės momentu.

PLAUKIMO PIRMENYBĖS

2006 m. plaukimo pirmenybės įvyks 2006 m. spalio 28 d., šeštadienį, Mc Murchy Pool, 247 Mc Murchy Ave., Brampton, ON, Canada. Rengia – Baltiečių sporto federacijos plaukimo sekcija. Baseinas yra 25 metrų, 6 linijų.

Registracija ir apšilimas – nuo 3:00 val. p.p. Varžybos seks tuoj po registracijos.

Varžybos vyks šiose klasėse: vyrų ir moterų (17-24 metų imtinai); senjorų vyrų ir moterų (25 m. ir vyresnių); berniukų ir mergaičių 15-16 m., 13-14 m., 11-12 m., 9-10 m., 7-8 m. ir 6 metų ir jaunesnių.

Programa apima visus stilius. Šuolių į vandenį nebus. Amžiaus klasifikacija – pagal dalyvio amžių varžybų dieną.

Dalyvauti kviečiami visi lietuvių, latvių ir estų plaukikai.

Lietuvių metrinųjų nuotolių pirmenybės bus išvestos iš baltiečių varžybų pasekmių.

Išankstinė lietuvių plaukikų registracija – iki 2006 m.

spalio 16, d., pirmadienio, imtinai, šiuo adresu:

Mrs. Catherine Jotautas, 35 Cumberland Dr., Brampton, ON L6V 1W5, Canada. Tel.: 905-457-7664; Fax: 905-457-5932; E-mail: caromire@sympatico.ca

Papildomas ryšys: Modris K. Lorbergs, varžybų vadovas, tel. 416-626-7262; E-mail: ModrisKL@msn.com

Papildomi ryšiai lietuviams: Algirdas Bielskus, tel. 440-833-0545, Algirdas Norkus, tel. 630-466-4661, E-mail: norkuskmn@aol.com ir Pilypas Taraška, tel.440-478-8539, E-mail: ptaraska@yahoo.com

Labai svarbu ! Pirmenybės bus atšauktos, jei iki spalio 16 d. imtinai neužsiregistruos bent minimalus plaukikų skaičius. Užsiregistravę plaukikai būtų painformuoti.

Pilnas informacijas gauna sporto klubai ir mums žinomi plaukikai.

ŠALFASS-gos centro valdyba

LIETUVA LAIMĖJO KREPŠINIO TURNYRĄ VILNIUJE

Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė, kuri ruošėsi pasaulio pirmenybėms Japonijoje, rugpjūčio 2 d. laimėjo 4 komandų turnyrą, vykusį "Siemens" arenoje Lietuvos sostinėje.

Pirmąją varžybų dieną lietuviai aiškiai 87-67 įveikė Izraelio rinktinę. Dar didesne persvara (96-51) Lietuva nugalėjo Afrikos atstovus Senegalą (Beje, prieš šią komandą lietuviai buvo pralaimėję vienu

tašku Prancūzijoje).

Paskutinę dieną Lietuvos krepšininkų laukė stipriausieji varžovai – Rusijos rinktinė. Tačiau ir ji krito prieš gerai žaidusius lietuvius, kurie šventė 77-61.

Iki pirmenybių pradžios (rugsėjo19 d.) Lietuva turės daugiau tarptautinių susitikimų. Vienas iš jų bus prieš JAV "svajonių" rinktinę.

Edvardas Šulaitis

ADRIJA TARAŠKAITĖ – ČEMPIONĖ

Adrija Taraškaitė, 14 metų, atstovaudama savo mokyklą Our Lady of Mt. Carmel, 2006 m. Clevelando diecezijos pradžios mokyklų finalinėse lengvosios atletikos pirmenybėse, 8-to skyriaus grupėje, laimėjo pirmą vietą – aukso medalį rutulio (4 kg) stūmime, pasekmė 29’-3.25” (8.92 m). Varžybos vyko Eastlake North H.S. stadione, gegužės 26 d.

Geriausia Adrijos šio sezono pasekmė yra 32’-3” (9.83 m), pasiekta gegužės 7 d., Cougar Invitational varžybose, Eastlake North H.S. stadione. Ši pasekmė yra naujas Our Lady of Mt. Carmel mokyklos rekordas, o taipogi naujas LSK Žaibo rekordas mergaičių B (15-16 m.) klasėje.

Šalia lengvosios atletikos, Adrija yra iškili plaukikė ir pasižymėjusi softbolo bei futbolo (soccer) žaidėja. Šį pavasarį sėkmingai užbaigė pradžios mokyklą ir nuo šio rudens pradės lankyti Lake Catholic High School, Mentor, Ohio, kur planuoja dalyvauti plaukime, futbole, softbole ir lengvojoje atletikoje.

Adrija yra Clevelando LSK Žaibo narė ir atstovauja Žaibą plaukime, lengv. atletikoje ir krepšinyje. Jai priklauso ŠALFASS-gos žaidynių rutulio stūmimo rekordai mergaičių D (11-12 m.) ir E (9-10 m.) klasėse. Ji taipogi stipriai reiškiasi disko ir ieties metimuose. Šalia to, Adrija yra dažna laimėtoja lietuvių bei baltiečių plaukimo varžybose.

Tenka palinkėti Adrijai sėkmės jos plačiuose užmojuose!

amb

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire Hall

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 260 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.

Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.

William J. Jakubs Jr.

Kenneth Schmidt

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS

KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM

767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)